Ազգ Azg

27 ԱՊՐԻԼ 2006 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 75 (3241)

ԵՄ երկրների ԱԳՆ ղեկավարները Թուրքիայից կպահանջեն ճանաչել Հայոց ցեղասպանությունը

ՓԱՐԻԶ, 26 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Եվրամիության երկրների արտաքին գործերի նախարարները Լյուքսեմբուրգում ԵՄ-Թուրքիա նիստի ընթացքում պնդելու են, որպեսզի Անկարան ճանաչի Հայոց ցեղասպանությունը: Այս մասին, ինչպես հաղորդում է գերմանական DPA գործակալությունը, հայտարարել է Ֆրանսիայի ԱԳՆ ղեկավար Միշել Բառնիեն:

Ըստ նրա, այդ առաջարկությունը բանակցությունների ընթացքում ներկայացվելու է Թուրքիայի արտգործնախարար Աբդուլլահ Գյուլին: Բառնիեն ընդգծել է նաեւ, որ «այդ հարցը պետք է բարձրացվի առաջիկա հոկտեմբերին մեկնարկող թուրքական կողմի հետ բանակցությունների ընթացքում»: «Թուրքիան պետք է արձագանքի այդ պահանջին»,- համոզմունք է հայտնել Ֆրանսիայի արտաքին քաղաքական գերատեսչության ղեկավարը՝ ավելացնելով, որ «ԵՄ հիմնարար սկզբունքը հենց հաշտությունն է»: «Դա հաջողվեց անել Գերմանիային եւ Ֆրանսիային, նույն բանը պետք է անի Թուրքիան»,- հայտարարել է Միշել Բառնիեն:

Քոչարյանն Էրդողանին առաջարկում է հարաբերություններ առանց նախապայմանների

«Երկկողմ հարաբերությունների զարգացման պատասխանատվությունը կրում են կառավարությունները, եւ մենք իրավասու չենք դա լիազորել պատմաբաններին»

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Հայաստանի նախագահը երեկ պատասխանել է Թուրքիայի վարչապետի ավելի վաղ ուղարկած նամակին՝ նրան առաջարկելով առանց նախապայմանների երկու երկրների միջեւ բնականոն հարաբերություններ հաստատել: «Մեդիամաքս» գործակալությունը մեզ է տրամադրել Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանին ուղարկած Ռոբերտ Քոչարյանի նամակը:

«Հարգելի պրն վարչապետ, ստացա Ձեր նամակը: Ինչպես որ պես հարեւաններ մենք պետք է փորձենք ուղիներ որոնել այժմ եւ ապագայում համերաշխ ապրելու համար: Այդ իսկ պատճառով հենց սկզբից մենք առաջարկել ենք հաստատել դիվանագիտական հարաբերություններ, բացել սահմանները եւ երկխոսություն սկսել երկու երկրների ու ժողովուրդների միջեւ»:

«Աշխարհում, մասնավորապես եվրոպական մայրցամաքում, կան հարեւան երկրներ, որոնք ունեցել են դժվարին անցյալ, որի շուրջը տարակարծիք են: Սակայն դա նրանց չի խանգարում ունենալ բաց սահմաններ, բնական հարաբերություններ, դիվանագիտական կապեր, ներկայացուցիչներ միմյանց մայրաքաղաքներում, եւ այդ բոլորով հանդերձ զուգահեռաբար քննարկել վիճելի հարցերը», ասվում է Քոչարյանի նամակում:

Տես էջ 2

Ղալմայի այգիներում հերթական բախումն է եղել

Այգետերերի հույսը վարչապետն է

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Երեկ հերթական բախումն է տեղի ունեցել Ղալմայի այգիների հին ու նոր հողատերերի միջեւ: Չնայած անձրեւին, այգիների նոր տերերը տրակտոր են բերել եւ փորձել վարել հողը: Ծեծկռտուքն ու հայհոյանքները ավարտվել են նրանով, որ Ղալմայի հողագործները երեկ կրկին հանդիպել են վարչապետի հետ: Վարչապետի հանձնարարականով երեկ քաղաքապետի մոտ խորհրդակցություն է հրավիրվել Ղալմայի հանգույցին ի վերջո որեւէ խելամիտ լուծում տալու համար: Արդյունքներին «Ազգը» դեռ կանդրադառնա:

Արցախյան պատերազմից հետո «Մալաթիա» երկրապահական ջոկատի հրամանատար Վահան Զատիկյանը վարձակալության հիմունքներով փոքրիկ հողակտորներ տրամադրեց ազատամարտիկների ընտանիքներին, որոնք նրանք կարող էին օգտագործել 10 տարի: Մարդիկ այստեղ պտղատու այգիներ ու բանջարանոցներ հիմնեցին: Վարձակալության ժամկետը լրանում էր 2004 թվականի հունիսին: Բայց երբ մարդիկ դիմել են վարձակալության ժամկետը երկարացնելու համար, այնքան են ձգձգել, որ ժամկետը սպառվել է: Փոխարենը, առանց այգետերերի գիտության, 2003-ին հողերն աճուրդով վաճառվել են:

«Ազգի» խմբագրություն եկած Ղալմայի այգիների վարձակալները պատմում էին, որ սրանից առաջ էլ իրենց անընդհատ անհանգստացրել են հողերի նոր տերեր դարձած մարդկանց ներկայացուցիչները: Ազատամարտիկների ընտանիքները դիմել են նախագահին, ՀՀ օմբուդսմենին, գեներալ Մանվել Գրիգորյանին, սակայն հուսալի պատասխան ստացվել է միայն վարչապետից:

Տես էջ 2

«Ադրբեջանցիները հերթական ապատեղեկատվությունն են տարածում»

Բուդապեշտում հայ սպային դաժանաբար սպանած Ռամիլ Սաֆարովի դատավարությունը կվերսկսվի մայիսի 10-ին: Երեկ հայտնի դարձավ, որ Ադրբեջանի իշխանությունները հայտարարել են դատավարությունը Բաքու տեղափոխելու իրենց մտադրության մասին, այն փաստարկով, որ միջազգային նորմերը թույլ են տալիս դա անել:

Բուդապեշտում Գուրգեն Մարգարյանի շահերի պաշտպան փաստաբան Նազելի Վարդանյանին հարցրինք, թե Ադրբեջանի իշխանությունների «հայրենասիրական» այս նոր հնարքը ինչ հետեւանք կունենա: «Դատավարությունը Բուդապեշտում սկսվել է, այնտեղ էլ պիտի ավարտվի: Դա ադրբեջանցիների ցանկությունն է, մի տարի այդ մասին են ասում: Այդպիսի որոշում անցած տարվա ապրիլին կար, բայց հետո փոխվեց: Խնդիրը միջազգային նորմերի հետ կապ չունի, Հունգարիայի օրենսդրությամբ է որոշվելու: Դա Ադրբեջանի հերթական սադրանքն է, հերթական ապատեղեկատվությունը, որին կարիք չկա արձագանքելու ոչ մամուլով, ոչ այլ կերպ»:

Հունգարական օրենքները դատավարությունը տեղափոխելու վերաբերյալ որեւէ դրույթ չեն սահմանում: Երկկողմանի այդպիսի պայմանագիր կամ համաձայնագիր Ադրբեջանի եւ Հունգարիայի միջեւ չկա, անկախ այն բանից, թե միջազգային կոնվենցիաները կամ նորմերը ինչ են թելադրում:

Կ. Դ.

ԵԽԽՎ-ն «խորապես մտահոգված» է Ադրբեջանի ներքաղաքական վիճակով

Եվրոպայի խորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովի (ԵԽԽՎ) մոնիտորինգային կոմիտեն «խոր մտահոգություն» է հայտնել «2005 թվականի նոյեմբերին կայանալիք խորհրդարանական ընտրությունների նախաշեմին Ադրբեջանում տիրող քաղաքական մթնոլորտի կապակցությամբ»: Ըստ «Մեդիամաքսի», ԵԽԽՎ մոնիտորինգային կոմիտեի հայտարարությունում ասվում է, որ «խորհրդարանական ընտրություններից 6 ամիս առաջ Ադրբեջանում բացակայում են ազատ եւ արդար ընտրությունների անցկացման համար անհրաժեշտ հիմնական որոշ նախապայմաններ՝ արտահայտման ազատությունը եւ խաղաղ հանրահավաքներ անցկացնելու իրավունքը»:

ԵԽԽՎ մոնիտորինգային կոմիտեն նշել է, որ «ադրբեջանական ընդդիմությունը գործնականում հնարավորություն չունի իր խոսքն ընտրազանգվածին հասցնելու»: Հայտարարությունում ընդգծվում է, որ Ադրբեջանում «անկախ լրագրողները շարունակում են ենթարկվել հետապնդումների, իսկ հայտնի լրագրող Էլմար Հուսեյնովի սպանությունից հետո նրանք նաեւ վախենում են իրենց կյանքի համար»:

«Առավել եկամուտների հեռանկարը, որոնք երկիր կհոսեն Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթատարի գործարկումից հետո, եւ լայնամասշտաբ կոռուպցիայի մթնոլորտը մեծացնում են ամեն գնով իշխանությունը եւ փողերը պաշտպանելու ռիսկը: Այդ ֆոնին, որը հազիվ թե կարելի է համեմատել Վրաստանում եւ Ուկրաինայում տիրող իրավիճակի հետ, «հեղափոխություն» բառի շահարկումները երկու կողմից կարող են բերել անկանխատեսելի հետեւանքների», ասվում է հայտարարությունում:

ԵԽԽՎ մոնիտորինգային կոմիտեն նշել է, որ Ադրբեջանում կայանալիք ընտրությունները «ժողովրդավարության վճռական տեստ կդառնան, հատկապես 2003 թվականի հոկտեմբերին կայացած նախագահական ընտրությունների ընթացքում գրանցված խախտումների եւ բռնությունների լույսի ներքո»:

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Մինսկի խումբը Մամեդյարովին հարցեր է տալու Ֆրանկֆուրտում

Համլետ Գասպարյան. «Համանախագահների եւ նախարար Օսկանյանի հանդիպման պայմանավորվածություն չի եղել»

Այսօր Ֆրանկֆուրտում, ղարաբաղյան կարգավորման պրահյան գործընթացի շրջանակներում, տեղի է ունենալու ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահների հանդիպումն Ադրբեջանի արտգործնախարարի հետ: Ըստ «Ազատության», Էլմար Մամեդյարովը Ֆրանկֆուրտ կմեկնի ամերիկացի համանախագահ Սթիվեն Մանի հետ, որը շաբաթ օրվանից գտնվում է Բաքվում:

Ապրիլի 15-ին Լոնդոնում Մինսկի խումբը հայտարարել էր, որ հերթական հանդիպումը Հայաստանի եւ Ադրբեջանի արտգործնախարարների հետ տեղի կունենա ապրիլի 27-ին: Երեկ ռուսաստանցի համանախագահ Յուրի Մերզլյակովը Բաքվի ANS հեռուստաընկերությանն ասել է, որ «Ֆրանկֆուրտից հետո համանախագահները եվրոպական քաղաքներից մեկում կհանդիպեն Հայաստանի արտգործնախարարի հետ»:

ՀՀ ԱԳՆ մամլո խոսնակ Համլետ Գասպարյանը երեկ «Ազգի» հետ հեռախոսազրույցում ասաց, որ համանախագահների եւ նախարար Օսկանյանի հանդիպման պայմանավորվածություն չի եղել: Գասպարյանը նշեց, որ Հայաստանի արտգործնախարարի եւ Մինսկի խմբի միջնորդների հանդիպման վայրի եւ ժամկետների հարցում առայժմ հստակություն չկա:

Մինչդեռ Ադրբեջանի փոխարտգործնախարար Արազ Ազիմովը երեկ հայտարարել է, որ «Օսկանյանը վերջերս ընդհանրապես խուսափում է հանդիպումներից» եւ հայկական կողմի «նման վարքագիծը բացատրվում է նրանով, որ պաշտոնական Երեւանը չի կարողանում հակափաստարկներ գտնել Ադրբեջանի ներկայացրած տրամաբանական, օբյեկտիվ եւ գործնական առաջարկների դիմաց»:

Հաշվի առնելով, որ վերջին շրջանում Ազիմովի արած մեկնաբանությունների մեծ մասը չի համապատասխանում կամ էլ մասամբ է համապատասխանում իրականությանը, պետք է ենթադրել, որ այս դեպքում էլ Ադրբեջանի արտգործնախարարը փորձում է թյուրիմացության մեջ գցել առաջին հերթին ադրբեջանցիներին:

Թ. Հ.

Սիրիական ուժերն ամբողջովին հեռացան Լիբանանից

Ինչպես խոստացել էր Սիրիայի նախագահ Բաշար ալ Ասադը, սիրիական ուժերի վերջին զորագնդերը երեկ հեռացան Լիբանանից: Այսպիսով վերջ գտավ սիրիական ռազմական 29 տարի տեւած ներկայությունը հարեւան այս երկրում: Սակայն լիբանանյան ընդդիմությունը բավարար չի համարում դա: Ընդդիմության ներկայացուցիչները շարունակում են պահանջել նաեւ սիրիական գաղտնի ծառայությունների հեռացումը երկրից, ինչը, դիտորդների կարծիքով, գրեթե անհնար է, նկատի ունենալով այն փաստը, որ 29 տարի տեւած ներկայության ընթացքում բազմաթիվ լիբանանցիներ, այդ թվում՝ քաղաքական գործիչներ, պատգամավորներ եւ պետական բարձրաստիճան ծառայողներ համագործակցել են Մուխաբարաթի (սիրիական գաղտնի ծառայության) հետ:

Ամենայն հավանականությամբ այսօր Լիբանանը կունենա նոր կառավարություն, որի ուսերին ծանրանալու է դժվարին պարտականություն՝ կազմակերպել մայիսին նախատեսված խորհրդարանական ընտրությունները, որից հետո միայն Լիբանանում կարող է գումարվել մի նոր խորհրդարան՝ երկրի գերիշխանությունը վերահաստատելու առաջադրանքով:

Երեկ գիշեր ՄԱԿ-ում Սիրիայի ներկայացուցիչը պաշտոնական նամակ հանձնեց գլխավոր քարտուղար Կոֆի Անանին եւ հաստատեց, որ իր երկիրն ամբողջովին կատարել է ուժերը Լիբանանից հեռացնելու մասին ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի պահանջը:

Հայ եւ թուրք ժողովուրդները երբեւէ կհաշտվե՞ն

Հարցվածների 24 տոկոսը դրական է պատասխանել, 33 տոկոսը՝ բացասական, 43-ը՝ դժվարացել է

Հայոց ցեղասպանության մասին մտածելիս Հայաստանի քաղաքացիների 40 տոկոսի մեջ առաջանում է ցավի, 21 տոկոսի մեջ՝ վրեժի, 18 տոկոսի մեջ՝ ատելության, 11,5-ի մեջ՝ թշնամանքի, 5-ի մեջ՝ կարեկցանքի, 2-ի մեջ՝ մեղավորության զգացում:

Մեծ եղեռնի ամենամեծ կորուստը Հայաստանի բնակիչների 53 տոկոսը համարել է մարդկայինը, 23 տոկոսը՝ պատմական հայրենիքից զրկվելը, 7 տոկոսը՝ ազգային ոգու, կամքի կոտրվելը, 4 տոկոսը մշակութային կորուստը:

Ռազմավարական եւ ազգային հետազոտությունների հայկական կենտրոնը (ՌԱՀՀԿ) Հայոց ցեղասպանության 90-րդ տարելիցի նախօրեին սոցիոլոգիական հարցումներ է անցկացրել 1900 քաղաքացիների շրջանում՝ Երեւանում եւ Հայաստանի բոլոր մարզերում: Ընդհանուր առմամբ տրվել է 40 հարց: ՌԱՀՀԿ հետազոտությունների համակարգող Ստեփան Սաֆարյանը երեկ ներկայացրեց հարցման արդյունքները: Տոկոսները կլորացրել ենք մենք:

Հարցվածների 61 տոկոսը կարծում է, որ Հայոց ցեղասպանության պատասխանատվությունն առաջին հերթին կրում է թուրքական պետությունը, 55 տոկոսը՝ երիտթուրքերը, 30-ը՝ Գերմանիան, 23 տոկոսը՝ թուրք ժողովուրդը, 13-ը՝ ռուսական կայսրությունը, 10-ը՝ հայ ավանդական կուսակցությունները: Այս եւ մի քանի այլ հարցերի պատասխանելիս հնարավորություն է տրվել միաժամանակ նշելու երեք պատասխան, որի պատճառով ցուցանիշների հանրագումարը գերազանցել է 100 տոկոսը:

«Այսօրվա Թուրքիան պատասխանատո՞ւ է ցեղասպանության համար» հարցին 81 տոկոսը դրական է պատասխանել, 8 տոկոսը՝ բացասական: Հարցվածների 63 տոկոսը կարծիք արտահայտելով ժամանակակից Թուրքիայի եւ թուրքերի մասին՝ ասել է, որ «թուրքը մնում է թուրք՝ ընդունակ ցեղասպանություն իրագործելու», 29 տոկոսը՝ «Թուրքիայի պաշտոնական քաղաքականությունը մի բան է, իսկ հասարակ թուրք մարդը՝ այլ», 7 տոկոսը՝ «ժամանակակից թուրքը նախորդ դարասկզբի բարբարոսը չէ»:

93,5 տոկոսը կարծում է, որ Հայաստանը Թուրքիայից փոխհատուցում պետք է պահանջի: Հաջորդ հարցին՝ «Ի՞նչ տիպի փոխհատուցում եք ակնկալում Թուրքիայից», 27 տոկոսը պատասխանել է, որ Թուրքիան պետք է պաշտոնապես ճանաչի ցեղասպանությունը, ներողություն հայցի, քաղաքակրթվի եւ վերացնի ցեղասպանության մերժման բոլոր ձեւերը: 20 տոկոսը կցանկանար, որ Արեւմտյան Հայաստանի տարածքները վերադարձվեին:

Հարցվածների 25 տոկոսը կողմ է արտահայտվել, որ Թուրքիան անդամակցի Եվրամիությանը, 52 տոկոսը՝ դեմ, 23-ը՝ դժվարացել է պատասխանել: Մյուս կողմից, Եվրամիությանն անդամակցելու համար հարցվածների 62 տոկոսը կարծում է, որ Հայոց ցեղասպանության ճանաչումը պետք է դրվի պահանջ Թուրքիայի առջեւ:

«Համաձա՞յն եք Թուրքիայի հանդեպ Հայաստանի որդեգրած ներկա կեցվածքին՝ երկկողմ հարաբերությունների հաստատում առանց նախապայմանների, սակայն ցեղասպանության ճանաչման հետամուտ միջազգային մակարդակով» հարցին 40 տոկոսը տվել է դրական պատասխան, 29-ը՝ բացասական, 31-ը՝ դժվարացել է պատասխանել:

Հարցումները ցույց են տվել, որ Հայաստանի բնակչության մեծամասնությունը ենթագիտակցորեն շարունակում է ժամանակակից Թուրքիայի արեւելյան շրջանները ընկալել որպես Արեւմտյան Հայաստան: Հարցին, թե որտե՞ղ է տեղի ունեցել հայերի ջարդը, հարցվածների 76 տոկոսը պատասխանել է՝ Արեւմտյան Հայաստանում, 19 տոկոսը՝ Օսմանյան կայսրությունում:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Քոչարյանն Էրդողանին առաջարկում է հարաբերություններ առանց նախապայմանների

1-ին էջից

«Անցյալին անդրադառնալու Ձեր առաջարկը չի կարող արդյունավետ լինել, եթե չի անդրադառնում ներկային ու ապագային: Արդյունավետ երկխոսության մեջ ներգրավվելու համար մեզ անհրաժեշտ է ստեղծել նպաստավոր եւ համապատասխան քաղաքական միջավայր: Երկկողմ հարաբերությունների զարգացման պատասխանատվությունը կրում են կառավարությունները, եւ մենք իրավասու չենք դա փոխանցել պատմաբաններին: Ուստի մենք առաջարկել ենք եւ կրկին առաջարկում ենք առանց նախապայմանների մեր երկու երկրների միջեւ հաստատել բնական հարաբերություններ»:

Նախագահ Քոչարյանը նամակի վերջում նշում է, որ «ահա այս համատեքստում կարող է գումարվել միջկառավարական հանձնաժողով՝ քննարկելու երկու երկրների միջեւ առկա ամեն խնդիր կամ բոլոր կարեւոր խնդիրները՝ նպատակ ունենալով լուծել դրանք եւ հասնել փոխըմբռնման»:

Հիշեցնենք, որ ապրիլի 10-ին Էրդողանը Հայաստանի նախագահին նամակ էր հղել, որը Երեւան էր հասել ապրիլի 18-ին: Մինչ Քոչարյանի պատասխանը, ԱՄՆ նախագահն իր ապրիլքսանչորսյան ուղերձում սատարել էր Էրդողանին եւ անուղղակի ճնշում բանեցրել Քոչարյանի վրա: «Մենք նայում ենք Հայաստանի եւ Թուրքիայի ազատության, խաղաղության եւ բարգավաճման ապագային հույսով, որ թուրք-հայկական համատեղ հանձնաժողով ստեղծելու վարչապետ Էրդողանի վերջերս արած առաջարկը հնարավորություն կտա առաջ տանելու այդ գործընթացները», ասվում էր Բուշի ուղերձում:

Թուրքիայի վարչապետը Հայաստանի նախագահին հղած նամակում առաջարկել էր «պատմաբաններից եւ այլ փորձագետներից կազմված մի խումբ ստեղծել, որը 1915 թ. դեպքերն ու զարգացումները կուսումնասիրի ոչ միայն Հայաստանի եւ Թուրքիայի, այլեւ երրորդ երկրների արխիվներում եւ ուսումնասիրությունների արդյունքների մասին կտեղեկացնի միջազգային հանրությանը»:

Էրդողանը համոզմունք էր հայտնել, որ «նախաձեռնությունը լույս կսփռի մեր պատմության վիճելի հատվածի վրա եւ կդառնա երկու երկրների հարաբերությունները կարգավորող քայլ»:

Հայաստանի նախագահի պատասխանից պարզ է դառնում, որ Երեւանը մտադիր չէ Հայոց ցեղասպանության հարցը պատմաբանների ուսումնասիրությանը թողնել: Ավելի վաղ Վարդան Օսկանյանն անդրադառնալով իր թուրք գործընկերոջ համանման առաջարկին, ասել էր, որ «պատմաբաններն իրենց գործն արել են» եւ մնում է, որ Թուրքիան ընդունի իր անցյալը, ճանաչի Հայոց ցեղասպանությունը:

ՎԻՃԱՐԿՈՒՄ

Վանաձորում սկսվեց առաջին դատական գործը կենսաթոշակի վճարման պահանջով

Ապրիլի 26-ին Լոռու մարզի առաջին ատյանի դատարանում դատավոր Վահան Հովհաննիսյանի նախագահությամբ լսվեց կենսաթոշակի վճարման պահանջի մասին երկու քաղաքացիական գործ:

Համահայցվորներ կենսաթոշակառուներ Ջուլիետա Մայրանյանի եւ Հովել Մարդանյանի շահերը ներկայացնում էր Հայկական սահմանադրական իրավապաշտպան կենտրոնի ներկայացուցիչը:

Դատական նիստի սկզբում դատական նիստը նկարահանելու համահայցվորների ներկայացուցչի միջնորդությունը դատավորը մերժեց պատասխանողների՝ ՀՀ սոցիալական ապահովության պետական հիմնադրամի (ՍԱՊՀ) Վանաձորի տարածքային կենտրոնի եւ «Հայփոստ» ՓԲԸ Վանաձորի մասնաճյուղի առարկության պատճառով:

Հայցապահանջը՝ պարտավորեցնել պատասխանողներին վճարել հայցվորների 2005 թ. հունվար եւ հետագա ամիսների կենսաթոշակները եւ դա չպայմանավորել սոցիալական քարտի առկայությամբ, պնդելով՝ համահայցվորների ներկայացուցիչը ի թիվս բազմաթիվ ապացույցների նշեց նաեւ, որ պատասխանողները խախտել են.

ՀՀ սահմանադրության 15, 23, 24, 31, 33 հոդվածները,

Պետական կենսաթոշակների մասին ՀՀ օրենքի 2, 9, 31 եւ 60 հոդվածները,

Վարչարարության հիմունքների եւ վարչական վարույթի մասին ՀՀ օրենքի 4.1, 5, 6.2, 7.2 հոդվածները,

Իրավական ակտերի մասին ՀՀ օրենքի 14.2. եւ 24.3. հոդվածները:

Պատասխանողներն առարկեցին հայցապահանջի դեմ. մասնավորապես ՍԱՊՀ Վանաձորի տարածքային կենտրոնի ներկայացուցիչը որպես հիմք վկայակոչեց ՀՀ կառավարության 2004 թ. հուլիսի 2-ի թիվ 963 որոշումը, որով սահմանվել է սոցիալական ապահովման քարտերի կիրառման կարգը:

Համահայցվորների ներկայացուցչի այն հարցին, թե որն է գերակա՝ օրե՞նքը, թե՞ կառավարության որոշումը, ՍԱՊՀ Վանաձորի տարածքային կենտրոնի ներկայացուցիչը պատասխանեց, որ կենտրոնը առաջնորդվում է «ղեկավարության հրահանգով»:

Դատական նիստը հետաձգվեց եւ կվերսկսվի այսօր:

Դալմայի այգիներում հերթական բախումն է եղել

1-ին էջից

2 շաբաթ առաջ եւս բողոքավորների խումբը գնացել էր նրա մոտ: Այն ժամանակ էլ վարչապետը խոստացել է քաղաքապետարանի հետ հարցերը հարթել եւ հանգստացրել է մարդկանց՝ գնացեք աշխատեք, «ինչ դալաք կերել են, թող տակից դուրս գան»: Վարչապետի հանձնարարականով ոստիկանությանն ու քաղաքապետարանին զգուշացվել է հետեւել, որ «ոչ մեկը չհամարձակվի ձեռք տալ այդ 27 հողին»:

Հողի միջոցով իրենց ապրուստը վաստակող մարդիկ լսել անգամ չեն ուզում փոխհատուցումների մասին, որոնք չնչին գումարներով առաջարկում են նոր հողատերերը: Հաջողության չհասնելով, նրանցից 4-ը, ըստ այգետերերի, գործը դատարան է տվել:

Վիճարկվող հողերի 1,5 հա-ը վաճառվել է վանաձորցի, մոսկվաբնակ ոմն Էդիկ Սիմոնյանի:

Այժմ բանակցություններ են վարվում նրան այլ տեղ հող հատկացնելու համար: Սակայն այս հանգամանքը լարվածությունը չի վերացնում: Գարնան գյուղատնտեսական աշխատանքներն արդեն սկսվել են, եւ մարդիկ, չիմանալով ինչ անել, անորոշ սպասումների մեջ են:

Ո՞վ է Էդիկ Սիմոնյանը

«Ո՞վ է Էդիկ Սիմոնյանը, որ անհայտ մնալով կարողացել է տեր դառնալ ազատամարտիկների հողամասերին, պետք է այդ անունը հրապարակայնացնել», նման իրողություններին հասարակական հնչեղություն հաղորդելու եւ այդ ճանապարհով դրանց լուծմանը նպաստելու միջոց է առաջարկում ՀՀ օմբուդսմեն Լարիսա Ալավերդյանը, որի գրասենյակը արդեն 8-9 ամիս զբաղվում է Դալմայի այգիների այս խնդրով:

Անկախ ամեն ինչից, Դալմայի այգիներում շինություններ կառուցելը հանցագործություն է: Անցած տարի 34-ից ավելի էկոլոգիական կազմակերպություններ միասնաբար դատապարտեցին այստեղ կառուցապատումներ անելու իշխանությունների որոշումը: Նրանք այսօր էլ շարունակում են պնդել իրենց տեսակետը, ըստ որի այս տարածքին պետք է բնության հատուկ հուշարձանի կարգավիճակ տրվի:

Ցավակցություն

«Ազգի» խմբագրակազմը խորապես ցավակցում է իր աշխատակցուհի Արփինե Կարապետյանին հորեղբոր՝ **Սարգիս Կարապետյանի** մահվան կապակցությամբ:

Հուղարկավորությունը տեղի կունենա այսօր՝ ապրիլի 27-ին, ժամը 15-ին, Րաֆֆու 42 հասցեից:

ՌԵՊԼԻԿԻ ԿԱՐԳՈՎ

Բժշկի դիմելով՝ ինձ շուկայում խաբված զգացի...

Մարտյան մի օր մարզից գալով Երեւան, դիմեցի մայրաքաղաքի պոլիկլինիկաներից մեկը՝ մաշկավերքի ոչ ամեն տեղ կատարվող հյուսվածքաբանական ախտորոշման համար: Նպատակը այդ վերի պատճառ դարձած մաշկային հիվանդության բնույթը, բուժող բժշկի բառով՝ մորֆոլոգիան պարզելն էր:

Պոլիկլինիկայի լաբորատորիայում, որտեղ սկզբում եղա, ինձ ասացին, որ այդ հարցով պետք է դիմեմ նույն բուժհաստատության բժիշկ-մաշկաբանին, իրենք նման անալիզ չեն վերցնում: Բժշկի մոտ բարձրացա նրան ընդամենը հարցնելու եւ եթե այստեղ արվում է՝ ինձ հարկավոր լաբորատոր ստուգումն անցնելու համար: Բացատրեցի, որ ինձ ոչ թե, ասենք, սնկային հիվանդության առկայություն պարզող կամ ժխտող մասնավոր թեստ է պետք, որպիսի ստուգման արդեն ենթարկվել էի, այլ հենց հյուսվածքաբանական ընդհանուր անալիզ, որը պետք է ցույց տար վերի կազմությունը՝ ինչ բնույթի էլ որ այն լինի: Անշուշտ բժիշկն ինձ հասկացավ, պատասխանեց, որ կանեն:

Հարկ եղավ նույն առիթով վճարել՝ եւ բժշկին առանձին, եւ կից սենյակում կատարվող բուն լաբորատոր ստուգման համար, ու ինձ հրավիրեցին օրվա վերջում պատասխանը ստանալու: Բժիշկը մեկ անգամ եւս հավաստիացրեց, որ արված անալիզը ամեն ինչ «հարյուր տոկոսով ցույց կտա»: Սակայն երբ եկա պատասխանը վերցնելու, պարզվեց, որ արվածն այնուամենայնիվ սնկի ու մակաբույծի, եւ ոչ իմ ասած ու բացատրած հյուսվածքաբանական անալիզն է եղել: «Դրա համար դուք երեւի պիտի գնայիք արյան փոխներարկման կայան», իմ տարակուսանքին ի պատասխան այս անգամ խորհուրդ տվեց լաբորանտուհին (բժիշկն արդեն այդտեղ չէր)... Բժշկի դիմած լինելով՝ ես ինձ շուկայում խաբված զգացի: Ինձ միտումնավոր թյուրիմացության մեջ են գցել, որպես «հաճախորդ» ձեռքից բաց չթողնելու համար՝ իմ ուզածի փոխարեն «սաղացնելով» իրենց «ապրանքը»: Վրդովեցուցիչն ու վիրավորականը ոչ այնքան այն էր, որ ինձ ստիպել էին վճարել մի բանի համար, որն ինձ պետք չէր, որքան ինձ չարամտորեն խաբել էին: Եվ այն էլ այդպիսի հաստատությունում: Ահա ինչու թեեւ դեպքից մեկ ամսից ավելի է անցել, վիրավորանքը մնում է:

Սակայն առավել ցավալին երեւույթն է՝ այլ դեպքերում իր հնարավոր տխուր հետեւանքներով: Եթե այսօր արդեն իմաստ չունի առարկելն ու դժգոհելը կյանքի գրեթե բոլոր ոլորտներում տիրապետող դարձած շուկայական հարաբերությունների դեմ, ապա գոնե շուկայական խաբեությունը որոշ ոլորտներում պետք է որպես որոմ ու սրբապղծություն արմատից մերժվի, բացառվի:

Բավական երկար տատանվելուց հետո այս ռեպլիկը հանձնելով տպագրության, կցանկանայի, որ բժիշկ Սարգսյանը (ինձ տրված թերթիկում այդ ազգանունն էր գրված) կարդար, խորհեր եւ շարունակեր այսուհետեւ ամեն ինչից ավելի կարեւորել իրեն դիմող մարդկանց անվերապահ հավատն ամենամարդասիրական մասնագիտությունը կրողի հանդեպ: Բժշկի համար այդ հավատի կորստից վատ ի՞նչը կարող է լինել...

Գ. Մ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԳ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ԹԱԹՈՒԼ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայութիւն /հեռ 529353
Համակարգչային շարուածք
«Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ Ընթացիկ

ՕՄԲՈՒԴՍՄԵՆԻ ԶԵԿՈՒՅՑԻՑ

Հաշմանդամներն առողջանում են, աղքատները հարստանում...

Ինչպես են պաշտպանվել մարդու իրավունքները Հայաստանում անցած տարի

ՀՀ օմբուդսմեն **Լարիսա Ալավերդյանը** երեկ ներկայացրեց պաշտոնավարման 10 ամիսների (2004 թ. մարտի 1-ից մինչեւ դեկտեմբեր) իր գործունեության եւ այդ ընթացքում մարդու իրավունքների խախտումների մասին զեկույցը: Հայաստանի 2346 քաղաքացիներից օմբուդսմենը բողոքներ է ստացել ամենատարբեր խնդիրների վերաբերյալ (գույքի կառավարում, ֆինանսական հարցեր, սոցիալական, բնակարանային, կրթական, առողջապահական, զինծառայողների եւ այլն): Այդ բողոքների հիմքը շատ հաճախ նաեւ անկատար օրենքներն են ու որոշումները: Անցած շաբաթ օմբուդսմենը նամակով դիմել է Ռոբերտ Քոչարյանին, ներկայացնելով կառավարական մի շարք որոշումներ, առաջարկելով, որ երկրի նախագահը դիմի սահմանադրական դատարան՝ այդ որոշումների սահմանադրականությունը հաստատելու կամ ժխտելու համար:

Մարզերից ստացվող բողոքներն անհամեմատ քիչ են եղել, որովհետեւ պաշտպանի գրասենյակն այնտեղ ներկայացուցչություններ չունի:

Օմբուդսմենն աշխատանքային ամենաբարդ ոլորտ համարում է բանակը, գրասենյակի աշխատակիցները եղել են զինվորական տարբեր ստորաբաժանումներում: Այստեղ խնդիրները, որպես կանոն, առնչվում են դաժան վերաբերմունքի արտահայտություններին: Այս կտրվածքով խոր ուսումնասիրություններ դեռ չեն իրականացվել, դրանք նախատեսվում են առաջիկայում:

Բանակի էական պրոբլեմը, որ հասցրել է արձանագրել, այն է, որ այստեղ չի գործում կատարվածի համար սպայի պատասխանատվության սկզբունքը եւ հարազատների, եւ պետական մարմինների, եւ օրենքի առջեւ:

Օմբուդսմենի խոսքով, սակայն, առավել ցավալի են սոցիալական ոլորտին առնչվող բողոքները:

Հայաստանում աստիճանաբար կրճատվում է աղքատության նպաստառուների եւ հաշմանդամների թիվը: Հիմա հասել ենք այնպիսի վիճակի, որ հաշմանդամների թիվը բնակչության ընդհանուր թվի հետ հարաբերակցության մեջ անհամեմատ ավելի փոքր է, քան այլ երկրներում: Եվ դա պատերազմ ու երկրաշարժ ապրած երկրում: Արհեստականորեն կրճատվում են եւ անապահովության գործակիցները, եւ հաշմանդամության չափորոշիչները: Արհեստականորեն կրճատվում է աղքատության մակարդակը, եւ տպավորություն է ստեղծվում, թե հաշմանդամները Հայաստանում աստիճանաբար ազատվում են այդ կարգավիճակից, իսկ աղքատները հարստանում են:

Վատ վարչարարությունը, քաղաքացիների դիմում-բողոքների պատասխանների ձգձգումները հաջորդ անախորժ ու անլուծելի խնդիրն են, չնայած արդեն 2 տարի տարփողվում է բաց պատուհանի գաղափարը, բայց դա ընդամենը վարչարարության այլ որակ է ստացել: Բավական տարածված է արատավոր այն գործելաոճը, որ քաղաքացու դիմումին կամ բողոքին բոլորովին չվերաբերող կամ հիմնական բովանդակությունը շրջանցող «խուսագրություններ» են տրվում:

Մեր քաղաքացիները շատ աղոտ պատկերացումներ ունեն օրենքների, իրենց իրավունքների ու դրանց պաշտպանության մեխանիզմների մասին, առավել եւս անկարող են դրանք պաշտպանել: Սա Լարիսա Ալավերդյանը նշում է իբրեւ տարածված արատ քաղաքացիական հասարակության ձգտող մեր իրականության համար:

Օմբուդսմենը հիշատակեց նաեւ մի քանի անուններ, որոնք առնչվում են մարդու իրավունքների կոպիտ խախտումներին: Դրանց թվում տրվեց տրանսպորտի եւ կապի նախարար Անդրանիկ Մանուկյանի անունը, որը հովանավորում է պլրադագի առ ու վաճառքի հետ կապված մի խառը պատմություն:

Իսկ տարվա ընթացքում օմբուդսմենի ինստիտուտն արդեն կհրապարակի (ընթացքի մեջ է) հատուկ զեկույց՝ իրավախախտումների դեպքերը, կոնկրետ հասցեատերերով ու անուններով: Այդպիսի զեկույցները սովորաբար չեն տարածվում հասարակության մեջ, բայց ընդհանրացումների մասին վերջինս տեղյակ կպահի:

Պարտությունը դաս քաղել կլինի

Այսօր սահմանադրական դատարանում քննարկվելու է «Մարդու իրավունքների պաշտպանի մասին» օրենքի համապատասխանությունը սահմանադրությանը: Խոսքը վերաբերում է այն հարցին, թե օմբուդսմենը որքանով իրավունք ունի միջամտելու դատարանների գործունեությանը, որի համար արժանացել էր հանրապետության նախագահի դժգոհությանը:

Լարիսա Ալավերդյանը փաստը դիտարկում է իբրեւ ժողովրդավարության մի փոքրիկ նվաճում եւ պարտությունից չի վախենում. «Դա դաս քաղելու եւ հետագայում ավելի հստակ աշխատելու առիթ կլինի»:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

ԲԱՆԿԵՐ

Դրամային ավանդներն ավելի եկամտաբեր են եղել վերջին 6 տարիների ընթացքում

Դրամո՞վ, թե՞ դոլարով է առավել շահավետ ավանդներ պահել բանկերում: Չնայած Հայաստանի բնակիչների գերակշիռ մասը նախապատվությունը տալիս է դոլարին, բայց պարզվում է, որ դրամով ավանդներ պահելն ավելի եկամտաբեր է եղել վերջին 6 տարիներին: Այդ մասին են վկայում Կենտրոնական բանկի բանկային մեթոդաբանության եւ վերլուծությունների վարչության կատարած հաշվարկները, որոնք մեզ ներկայացրեց վարչության պետ Դավիթ Սարգսյանը: Հիմք են ընդունվել 1000 դոլար եւ նույնքան դրամին համարժեք գումար բանկերում եղած ավանդների միջին տոկոսադրույքներն ու շուկայի միջին փոխարժեքը: Ուսումնասիրությունները կատարվել են 1998 թ. դեկտեմբերից մինչեւ 2004 թ. դեկտեմբեր ժամանակահատվածի համար:

Եթե դրամով 1998 թ. դեկտեմբերին ներդրված 1000 դոլարին համարժեք դրամով ավանդը մեկ տարի հետո դարձել է 1386 դոլարին համարժեք դրամ, իսկ, ենթադրենք, նույն արժեքով դոլարային ավանդը մեկ տարի հետո կկազմի 1245 դոլար: Եվս մեկ տարի դրամով ավանդը թողնելու դեպքում այդ գումարը 2000 թ. կկազմի 1738 դոլար, իսկ դոլարի դեպքում՝ 1518 դոլար եւ այդպես շարունակ: 2004 թ. դեկտեմբերին 1000 դոլարին համարժեք դրամ ավանդը արդեն կդառնար 3228 դոլարին համարժեք դրամ, իսկ նույնքան դոլարով ավանդը՝ 2222 դոլար: Այսինքն, վեց տարվա ընթացքում դրամով ներդրված նույն չափի գումարը 1006 դոլարով ավելի եկամուտ կբերեր ներդնողին, քան նույն արժեքով դոլարային ավանդը:

Անգամ այն տարիներին, երբ դրամը որոշակիորեն արժեզրկվում էր, դատելով վերոնշյալ հաշվարկների արդյունքներից, ձեռնտու է եղել դրամով ավանդ ներդնելը: Դավիթ Սարգսյանն այս հանգամանքը բացատրում է բանկերի կողմից դրամով ավանդներին տրվող բարձր տոկոսադրույքներով եւ վերջին մեկ տարում հօգուտ դրամի փոխարժեքի վարքագծով: Դրամի ներկայիս արժեւորման պարագայում առավել եւս շահավետ է դրամով ավանդ ներդնելը: Ըստ Դավիթ Սարգսյանի, կարճաժամկետ՝ կիսամյակային կամ եռամսյակային կտրվածքներով ներդրված ավանդները դիտարկելու դեպքում նույնպես նույն պատկերն է ստացվում:

Ինչ վերաբերում է բանկերի կողմից տրվող տոկոսադրույքներին, ապա դրանք, օրինակ, 1998 թ. դոլարով ավանդի համար եղել են 24 տոկոս, իսկ դոլարի համար՝ 39 տոկոս, 2001 թ.՝ համապատասխանաբար 16 տոկոս եւ 10 տոկոս: Իսկ 2004 թ. դեկտեմբերից բանկերը, նկատի ունենալով դոլարի արժեզրկումը, սկսել են ավելի բարձր տոկոսներ տալ այդ արժույթով ավանդների համար: Մասնավորապես դոլարով ավանդի միջին տոկոսադրույքը հիմա 5,6 տոկոս է, դրամայինը՝ 4,7 տոկոս: Չնայած դոլարով տոկոսադրույքը հիմա ավելի բարձր է, բայց դրամի արժեւորման հաշվին, ԿԲ վարչության պետի համոզմամբ, ավելի շահավետ են դրամային ավանդները:

Ա. ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹՅՈՒՆ

Կիեւյան կամուրջը չփակած՝ խցանումներն սկսվեցին

Թեեւ քաղաքապետարանի տրանսպորտի վարչության պետ Տիգրան Ղազարյանը լրատվամիջոցների հետ ճեպազրույցում խոսացել էր, որ Կիեւյան կամրջի հիմնանորոգումը երթեւեկության քաոս չի առաջացնի, երեկ առավոտյան արդեն հսկայական խցանում էր ստեղծվել Դավիթաշեն կամրջից մինչեւ Կասյան փողոց:

Եվ ինչպես միշտ, հանրապետական պետավտոտեսչությունում չէին մտածել հնարավոր իրավիճակների մասին, որեւէ մեկը չէր փորձել անգամ կանխարգելիչ միջոցներ ձեռնարկել նման խցանումները գոնե սկզբնական օրերին բացառելու համար: Չկար անգամ սովորական կիսաշ-պաշ հերթապահությունը: Լինելու դեպքում էլ պետավտոտեսուչները գուցե թե ավելի խճճեին իրավիճակը: Պետավտոտեսուչները ավելի հաճախ նախընտրում են գողգողոցով հարցի լուծման տարբերակը, փոխանակ փայտիկ-սուլիչ համադրությամբ կանոնակարգեն երթեւեկությունը:

Բնականաբար, նախապատրաստական աշխատանքների իր բաժինն էլ քաղաքապետարանը իրականացրած համարեց միայն երթեւեկության որեւէ խնդիր չառաջանալու խոստում տալով: Թերեւս պետք է փաստել, որ Կիեւյան կամուրջը փակելու վաղօրոք արված հայտարարությունները ավելի շուտ զգուշացում էին բնակչությանը, որ տրանսպորտային երթեւեկության խնդիրը պետք է լուծել սեփական հնարավորություններով՝ որոշակի անօգուտ ժամեր խցանումներում չանցկացնելու համար:

Այստեղ կարեւոր է նաեւ հասարակական կոչվող տրանսպորտից օգտվողների վիճակը: Եթե ընդհանրապես ավտոմեքենաների վարորդները կարող են խցանումից դուրս գալու համար տառացիորեն խցկվել տարբեր տեսակի նեղ փողոցներ, վայրիվերումներ անել մայրաքաղաքի փողոցներում, ապա երթուղային տաքսիներում հայտնված ուղեւորները պարտադրված են զինվել համբերությամբ եւ մտածել խցանումներում անցկացնելիք ժամանակը հնարավորինս նպատակամետ օգտագործելու մասին:

Նրանք հավանաբար հաջորդ անգամ այլ երթուղի կընտրեն, որի շնորհիվ խցանումները կպակասեն: Ի դեպ, չնայած երեկոյան ժամերին ոստիկաններ էին հայտնվել խաչմերուկներում եւ կամրջին հարող հատվածներում, երթեւեկությունը չէին կարողանում կարգավորել:

Ա. Հ.

Գյուղատնտեսական ակադեմիայում բացվեց համակարգչային լսարան

Գերմանական տեխնիկական համագործակցության ընկերությունը (GTZ) «Գյուղատնտեսության կրթության զարգացում» ծրագրի շրջանակներում հայկական գյուղատնտեսական ակադեմիայում կահավորել է մի համակարգչային լսարան՝ 20 համակարգչով եւ մեկ տեսալուսարձակով (վիդեոպրոեկտոր), որի բացումը տեղի ունեցավ երեկ: Տվյալների էլեկտրոնային մշակման դասասենյակի բացմանը ներկա Հայաստանում Գերմանիայի դեսպան Հայկե Ռենատե Փայչը հույս հայտնեց, որ դասասենյակը կօգնի ուսանողներին մասնագիտական կրթություն ստանալու, ապա ավելացրեց, որ այս ծրագրի անցկացումը կարեւորվում եւ խրախուսվում է ոչ միայն Հայաստանում, այլեւ անդրկովկասյան երեք երկրներում:

Ակադեմիայում անցկացվող «Գյուղատնտեսության կրթության զարգացում» ծրագիրը, որը ենթադրում է ագրարային մասնագետ կառավարիչների պատրաստում, իրականացվում է երկու կեսով: Ըստ առաջին կեսի, ուսանողների մի մասը մագիստրոսական կուրսերը սովորում է տեղում, իսկ մյուս մասը երկրորդ կեսով ուսումը շարունակում է Բավարիայի Վայենշտեֆան համալսարանում: Տիկին Փայչը նշեց, որ 2000 թ.-ից ծրագրի շրջանակներում 35 ուսանողներ մեկնել են Բավարիա, 18-ն արդեն ստացել են մագիստրոսի կոչում, երեքն էլ աշխատում են գյուղակադեմիայում: Այսինքն, այդ համակարգչային դասասենյակը ստեղծված է ագրարային մենեջմենթի մագիստրոսական կուրսերում սովորող ուսանողների համար, բայց, ակադեմիայի ռեկտոր Արշալույս Թահվերդյանի խոսքերով, սրանից կարող են օգտվել նաեւ տնտեսագիտական ֆակուլտետի մյուս ուսանողները:

Գյուղատնտեսական ակադեմիայի ռեկտորը նշեց, որ նման համագործակցային ծրագրեր իրենք ունեն տարբեր երկրների հետ: «Մենք ագրոբիզնես եւ շուկայավարության ծրագիր ենք իրականացնում ԱՄՆ-ի հետ, անտառավարության ծրագիր՝ Շվեդիայի հետ, իսկ ագրարային ոլորտի կառավարման կամ ագրարային մենեջերների պատրաստման ծրագիրն իրականացնում ենք Գերմանիայի Վայենշտեֆան համալսարանի հետ, որոնք էլ ֆինանսավորում են նախագիծը», ներկայացրեց պրն Թահվերդյանը: Հավելենք նաեւ, որ «Գյուղատնտեսության կրթության զարգացում» ծրագիրը, որով տարեկան տասը ուսանող է մեկնում Բավարիայի Վայենշտեֆան համալսարան, գերմանական տեխնիկական համագործակցության ընկերության կողմից Հայաստանում իրականացվող ծրագրերից մեկն է միայն:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

ՕՊԵՐԱՏԻՎ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Հորդառատ անձրեւները ողողել են ցանքատարածություններ եւ բնակելի տներ

Ինչպես տեղեկացանք ԱԻՎ լրատվական կենտրոնից, ապրիլի 24-ին հորդառատ անձրեւի հետեւանքով փլվել է Արագածոտն համայնքի Գեղաձոր գյուղի ջրամբարի հողապատնեշը: Ողողվել են Լուսագյուղ, Արագած, Հնաբերդ, Վարդաբլուր եւ Գեղաձոր գյուղերի ցանքատարածությունները, մի քանի բնակելի տներ: Լուսագյուղում ջրի հոսանքը վնասել է խմելու ջրի խողովակաշարը:

Ապրիլի 25-ին Մասրիկ գետի ջրերի բարձրացման հետեւանքով ողողվել են Գեղարքունիքի մարզի Ճասվան գյուղի ցանքատարածությունները: Նույն օրը Արփա գետի ջրերի բարձրացման հետեւանքով ջրածածկվել են Վայք քաղաքի թաղամասերից մեկին կից մոտ 4 հեկտար ցանքատարածությունները:

Հրազդան գետն ընկած տղաներին չեն գտել

Ապրիլի 24-ին, ժամը 14.00-ին Արարատի մարզի Դաշտավան գյուղի մոտ Հրազդան գետն են ընկել Դարակերտ գյուղի բնակիչներ՝ 15-ամյա Հայկ Հովհաննիսյանը եւ 16-ամյա Գառնիկ Գրիգորյանը: Դեպքի վայր մեկնած ոստիկանության եւ փրկարարների խմբերը բնակիչների հետ իրականացնում են որոնողական աշխատանքներ: Դադարեցվել է նաեւ Երեւանյան լճից ջրի ելքը: Առայժմ ջրում ընկածներին հնարավոր չի եղել գտնել, որոնողական աշխատանքները շարունակվում են: Հրազդան գետի 25 կմ այդ հատվածը մի քանի անգամ ստուգվել է, սակայն ապարդյուն: Շատերը կարծում են, որ երեխաներին գետի հոսանքը տարել է Արաքս գետի միացման մասը:

ՄԱՐԻՆԵ ՄԱՐԿԱՐՅԱՆ

Ապրիլի 24-ին Պրահայի Սբ. Սալվադոր ավետարանչական եկեղեցում անցկացված հոգեհանգստյան արարողության ժամանակ Չեխիայի Սենատի անդամ Յարոմիր Շտեթինան ամոթալի համարեց, որ մինչեւ հիմա Չեխիայի խորհրդարանը չի ընդունել Հայոց ցեղասպանությունը: «Ամոթ է, որ այդպիսի օրենք դեռ չունենք», ասաց նա:

«Ես կփորձեմ Չեխիայի Սենատում անպայման այդ հարցը մինչեւ տարեվերջ բարձրացնել», ասաց

Չեխ սենատորը կբարձրացնի Հայոց ցեղասպանության ճանաչման հարցը

պարոն Շտեթինան մեզ հետ հարցազրույցում:

Այնուհետեւ Սալվադոր եկեղեցու վերատեսուչի Մ. Ռիխտերն իր ելույթում լիովին համաձայնեց սենատոր Շտեթինայի առաջ քաշած հարցերի հետ:

Չեխիայի տարբեր քաղաքներից ժամանած 300-ից ավելի հայերն այդ օրը մասնակցեցին Պրահայի կենտրոնական՝ Ստարոմեստսկա հրապարակում անցկացված բողոքի խաղաղ ցույցին: «Օրեր» ամսագրի գլխավոր խմբագիր Հակոբ Ասատրյանը եւ չեխ հեռուստալրագրող Դանա Մազալովան հայերենով եւ չեխերենով կարդացին ցույցի մասնակիցների անունից կոչ-դիմում՝ ուղղված Չեխիայի խորհրդարանին, որպեսզի Եվրամիության հետ բանակցություններում Չեխիան նույնպես բարձրացնի Թուրքիայի կողմից Հայոց ցեղասպանության ճանաչման հարցը:

«Անցյալի ծանր բեռը չթոթափած Թուրքիան չի կարող անդամակցել ժողովրդավարական արժեքներ կրող եվրոպական երկրների ընտանիքներին», այսպես էր եզրափակվում դիմումը:

Ցույցն աննախադեպ էր իր մասնակիցների թվով, քանի որ երբեւէ հայկական որեւէ միջոցառման այսքան մեծ թվով հայեր չէին մասնակցել:

Այնուհետեւ շրջանցելով Ստարոմեստսկա հրապարակը, ցույցի մասնակիցները մտան Սալվադոր եկեղեցի, որի նախասրահում բացվեց ցեղասպանությանը նվիրված փաստավավերագրական նյութերի ու արխիվային լուսանկարների ցուցահանդես:

Հոգեհանգստյան պատարագ մատուցեց Հայ առաքելական եկեղեցու հոգեւոր հովիվ Բարսեղ աբեղա Փիլավչյանը, որն իր քարոզում մեծ գոհունակություն հայտնեց օրվա միջոցառումներին չեխահայ համայնքի ակտիվ մասնակցության համար: Պատարագին մասնակցում էին նաեւ Հայկ սրկ. Ութիջյանը եւ «Մուզիկա պոետիկա» հոգեւոր երգի երգչախումբը:

Չեխահայերի կազմակերպած ցույցն ու պատարագը լուսաբանեց չեխական ՉՏ1 հեռուստակայանը, որի մեկնաբանը առանց այլեւայլության օգտագործեց «Հայոց ցեղասպանություն» բառակապակցությունը եւ հեռուստադիտողներին ներկայացրեց ոչ միայն Պրահայի միջոցառումների մասին պատմող տեսաշար, այլեւ հանգամանորեն ցույց տվեց, թե այդ օրն ինչպես են նշել Հայաստանում: Չեխական մամուլի առաջատարները՝ ամենաբազմատպաքանակ «Մլադա ֆրոնտա Դնես» եւ «Լիդովի նովինի» օրաթերթերը, «Ռեսպեկտս» հեղինակավոր շաբաթաթերթը տպագրեցին հոդվածներ նվիրված ցեղասպանության 90-րդ տարելիցին: «Դնեսում» տպագրված հոդվածի հեղինակը՝ «Օրեր» ամսագրի խմբագիրը գրել է, որ Թուրքիան չի կարող ժխտել Հայոց ցեղասպանությունը, մեջբերելով եւ չեխ ընթերցողի դատին հանձնելով հեղինակավոր թուրքերի ընդունած փաստերը: Հեղինակը կոչ է արել չեխ պատգամավորներին քաղաքացիական համարձակություն ցուցաբերել եւ հետեւել հարեւան երկրների սենատորներին ու խորհրդարանականներին: «Լիդովե նովինի» թերթում հայտնի լրագրող Պետրա Պրոխազկովան «1.5 միլիոն մոմ ու ծաղիկ» հոդվածում նկարագրում է ոչ միայն ապրիլի 24-ի միջոցառումների ընթացքը Երեւանում, այլեւ մեջբերումներ անում Հայաստանի նախագահի ու արտգործնախարարի հայտարարություններից, Թուրքիայի վարչապետի առաջարկից, նշելով, որ 1915 թվականի ապրիլի 24-ին թուրքերն, այնուամենայնիվ, սպանել են հայ մտավորականության 200-ից ավելի գործիչների:

«Ռեսպեկտս» շաբաթաթերթի հեղինակ Անդրեա Կոպեյենցովան ավելի շատ կանգ է առնում Գերմանիայի կողմից ցեղասպանության ճանաչման հնարավոր տարբերակների վրա, եզրակացնելով, որ այդ դեպքում Գերմանիան կընդունի նաեւ իր մեղքի բաժինը: Իսկ BBC ռադիոկայանի չեխական խմբագրության ուղիղ եթերում տված հարցազրույցում չեխահայ նկարիչ Տիգրան Աբրահամյանը պատասխանելով լրագրողի հարցին, նշում է, որ եթե նույնիսկ 100 հազար հայերի սպանած լինեին, դա ամենեւին թուրքերին չի արդարացնում, իսկ իրականում նրանք կոտորել են 1.5 միլիոնից ավելի հայերի:

«Հոսպոդարսկի նովինի» օրաթերթն էլ անդրադարձել է այսօրվա Հայաստանի առաջխաղացմանը, առկա խնդիրներին, տեսարժան վայրերին եւ կրկին նշել ցեղասպանության մասին՝ բացատրելով Ծիծեռնակաբերդում կառուցված հուշարձանի խորհուրդը:

Երբեւէ չեխական լրատվամիջոցներն այս հարցին այսպես հանգամանալից չէին անդրադարձել:

Հ.Ա.
Պրահա

Ապրիլ 24-ը Հայկական ցեղասպանութեան մնայուն յիշատակման օր Կալիֆորնիոյ մէջ

Ապրիլ 21, հինգշաբթի օր, Կալիֆորնիոյ հայութեան համար հանդիսացաւ պատմական օր մը, երբ նահանգային ծերակոյտը վաւերացուց Ապրիլ 24-ը որպէս Հայկական ցեղասպանութեան մնայուն յիշատակման օր բովանդակ Կալիֆորնիոյ նահանգին համար:

Արդարեւ, գաղութի ներկայացուցիչներ, գլխաւորութեամբ հոգեւոր պետերուն՝ առաջնորդ Յովնան արք. Տէրտէրեանի եւ Մուշեղ արք. Մարտիրոսեանի, ինչպէս նաեւ՝ ՀՀ աւագ հիւպատոս Գագիկ Կիրակոսեանի, ներկայ գտնուեցան նահանգի մայրաքաղաք Սակրամենթօ, ուր տեղի ունեցաւ ներկայացուած բանաձեւին բացարձակ մեծամասնական ընդունումը նահանգի ծերակոյտին կողմէ: Թելադրուեցաւ, որ իր կարգին Միացեալ Նահանգներու դաշնակցային իշխանութիւնները եւս ընդունին Հայկական ցեղասպանութեան իրողութիւնը: Նահանգապետ Առնոլտ Շվարցենեգըր ստորագրեց Փուչիկեանի ներկայացուցած ու նահանգի ծերակոյտին կողմէ ընդունուած բանաձեւը՝ որպէս օրէնք այնուհետեւ գործադրուելու համար:

ՌԱԿ-ի ու Հայ իրաւանց խորհուրդի ներկայացուցիչներ՝ ընկերներ Արա Ահարոնեան, Թամար Փոլատեան եւ Սոնա Արապեան ներկայ գտնուեցան այս պատմական օրուան հանդիսութեան: Այս առթիւ անոնք ունեցան հանդիպում նահանգային Ներկայացուցչական տան անդամներ Դարիօ Ֆրոմըրի եւ Գրէգ Աղազարեանի հետ եւ յայտնեցին իրենց գնահատանքը տարուած այս աշխատանքին համար:

Բանաձեւին մէջ յստակօրէն կը նշուի 1.5 միլիոն հայերու եղեռնը օսմանցի թուրքերու կողմէ 1915-1923 թուականներուն, որպէս 20-րդ դարու առաջին ցեղասպանութիւն:

Յաջորդող օրերուն, նահանգապետարանի ցուցասրահին մէջ, նախաձեռնութեամբ Կալիֆորնիոյ ՌԱԿ Հայ իրաւանց խորհուրդին, կազմակերպուեցաւ Եղեռնին նուիրուած վաւերագրական ցուցահանդէս մը, որ պիտի մնայ բաց ժողովուրդին համար մինչեւ Ապրիլ 29: Ցուցասրահը նահանգապետին գրասենեակին կից կը գտնուի:

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ցեղասպանության տարելիցը Մոսկվայում

Ռուսաստանի մայրաքաղաքում երբեւէ այսպես չէր նշվել եղեռնի տարելիցը. երկրի ԶԼՄ-ները իրոք մեծ ուշադրություն հատկացրին իրադարձությանը, ընդ որում հրապարակումներն ու հեռուստահաղորդումները գերազանցապես հայամետ էին եւ դատապարտիչ: Քիչ չէին նաեւ տեղի հայության կազմակերպած միջոցառումները: Անշուշտ, կարեւոր էր 90 տարվա հանգամանքը, երբ հանցագործ ցեղը համառորեն չի ուզում ճանաչել շուտով արդեն դարի ձգտող ոճրագործ իրադարձության փաստը: Սակայն նույնքան կարեւոր է նաեւ Մոսկվայի հայության ազգային ինքնագիտակցության վերելքը, որ պետք է վերագրել Հայաստանից, ավա՜ղ, հարկադրաբար այստեղ տեղափոխված հայերի ջանքերին:

Ցեղասպանության հարցը երբեմնի ողբասացությունից վերածվում է նպատակասլաց քաղաքական պահանջի՝ ընդունակ տվյալ դեպքում ներառելու նաեւ Ռուսաստանի հասարակական կարծիքի մի ստվար մասը: Միջոցառումներին մասնակցում էին երկրի քաղաքական-հասարակական-մշակութային կյանքի աչքի ընկնող ներկայացուցիչներ: Գովելի էր տեսնել երեք ազգային հաստատությունների՝ դեսպանության, հոգեւոր թեմի եւ տեղի հայերի միության համատեղ գործողությունները: Եթե սպասելի էր, որ հնամյա Սբ. Հարություն եկեղեցին իր սահմանափակ տարածքով հազիվ թե ընդունի հիրավի հոծ բազմությանը, ապա անսպասելի էր, երբ խցանվեց երթեւեկությունը նոր կառուցվող հայկական եկեղեցուն հարող լայնածավալ փողոցներում:

Ժուռնալիստների տանը՝ կլոր սեղանի շուրջը կարծիքներ փոխանակեցին գրչի վարպետները, քաղաքագետները, պատգամավորները, պատմաբանները: Եղան թեմային նվիրված լուսանկարային կինոցուցադրումներ: Անշուշտ, վտանգավոր էր Թուրքիայի դեսպանատան մոտ միտինգը, որ կարող էր ավարտվել սադրանքով՝ ձեռնարկված ինչպես որոշ էթնիկական խմբերի, այնպես էլ որեւէ անգիտակից հայամոլի կողմից: Բայց միլիցիան աչալուրջ էր:

24-ի երեկոյան երաժշտության միջազգային տան նորակառույց լեփ-լեցուն սրահում տեղի ունեցավ հուշ-երեկո, որտեղ խոսք ասացին դեսպան Արմեն Սմբատյանը, հոգեւոր թեմի առաջնորդ Եզրաս սրբազանը եւ տեղի հայերի լիդեր Արա Աբրահամյանը: Ինչպես միշտ, իր հակաթուրքական մտայնություններում հախուռն ու նախահարձակ էր Ռուսաստանի Պետդումայի փոխնախագահ Վլ. Ժիրինովսկին: Բայց նրա պաթետիկ մի հարցին թերեւս պատասխան տվեց ոչ այնքան ռուսահայությունը, որքան համայն հայ ազգը. ինչո՞ւ, հարցրեց Վլադիմիր Վոլֆովիչը, հրեաներն ի հատուցում Հոլոքոստի միլիարդներ են ստանում Գերմանիայից, իսկ հայերը Թուրքիայից՝ ոչինչ...

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ
Մոսկվա

Հիշատակման միջոցառումներ Մարսելում

Առաջինը Հայ դատի հանձնաժողովի նախաձեռնությամբ տեղի ունեցավ 11:45-ին: Դա եղեռնի զոհերի հուշարձանի առաջին քարը դնելու արարողությունն էր, որին ներկա էին քաղաքապետ սենատոր Ժան Կլոդ Գոդենը, Բուշ դյու Ռոն դեպարտամենտի նախագահ Ժան Նոել Գերինին, Պրովանս-Ալպ-Կոտ դ'Ազյուր մարզի նախագահ Միշել Վոզելը եւ մարզի պրեֆեկտ Քրիստիան Ֆրեմոնը: Հայ համայնքը ներկա էր արարողությանը: Մարսելի Հայ դատի հանձնաժողովի նախագահ Վարդան Արզումանյանը մեզ տեղեկացրեց, որ հուշարձանի պաշտոնական բացումը կկայանա 2006-ին՝ Ֆրանսիայում Հայաստանի պաշտոնական տարվա ընթացքում եւ սկզբունքային նմանություն կունենա Ծիծեռնակաբերդի հուշարձանի հետ: Հիշեցնենք, որ հուշարձանի տեղադրման վայր է ընտրվել Բոմոն հայկական թաղամասը:

Երկրորդը Ֆրանսիայի հայ կազմակերպությունների կոորդինացնող խորհրդի նախաձեռնությամբ մեկնարկեց ժամը 14-ին, Միքելանջելոյի «Դավթի» շուրջը՝ ծովեզրին, առաջացավ դեպի Թուրքիայի հյուպատոսարան եւ ապա համախմբվեց Սբ. Թարգմանչաց հայ առաքելական եկեղեցու առջեւ (Պրադոյի եկեղեցի): Սեւազգեստ կանայք, յուրաքանչյուրի ձեռքին ճերմակ մեխակ, լռելյայն գլխավորում էին թափորը: Մեծաշուք կերպով համախմբվելուց հետո մի քանի հազար մասնակիցներ ժամը 16-ին (հայաստանյան ժամանակով 19-ին) ողջ հայության հետ միաժամանակ մեկ րոպե լռությամբ հարգեցին անմեղ զոհերի հիշատակը, որին հաջորդեցին կազմակերպիչների եւ հրավիրյալ պատգամավորների ելույթները: Ֆրանսիայի հայ կազմակերպությունների կոորդինացնող խորհրդից Միշել Գեղիգյանն իր ելույթում հիշատակեց, որ կատարված աշխատանքի շնորհիվ այս ապրիլի 24-ին քաղաքապետարանի, դեպարտամենտի եւ մարզի շենքերի վրա դրվել են ցեղասպանությունը հիշատակած հսկայական պաստառներ: «Ապրողները նրանք են, ովքեր պայքարում են», Վիկտոր Հյուգոյի բառերով Միշել Գեղիգյանն ավարտեց իր խոսքն ու արարողությունը:

Ժամը 18-ին, այս անգամ Հայ առաքելական եկեղեցու նախաձեռնությամբ Մարսելի կաթոլիկ Լա Մաժոր տաճարում տեղի ունեցավ հոգեհանգստի էկումենիկ պատարագ, որն ընծայում էր Մարսելի կաթոլիկ եկեղեցու պատասխանատու կարդինալ Բեռնար Պանայոն:

Մարսելում այս տարի հիշատակման արարողությունները կենտրոնացված չէին ապրիլի 24-ին, մեկնարկել էին 10 օր առաջ, իսկ Սբ. Թարգմանչաց եկեղեցու առջեւ ցեղասպանության զոհերի հիշատակին նվիրված հուշարձանի կրակը 90 ժամ շարունակ անմար մնաց:

Ֆրանսիական մամուլը երբեւէ այսչափ տեղ չէր հատկացրել ապրիլի 24-ին: Օրեր շարունակ հեռուստատեսությամբ, մամուլում եւ ռադիոյով բազմապատկվում էին վավերագրական ֆիլմեր, հոդվածներ, հանդիպումներ, ելույթներ, բանավեճեր եւ Հայոց ցեղասպանությանն առնչվող հրատարակումների եւ աշխատությունների ծանուցումներ: Այս առումով համայնքը լավ էր աշխատել եւ ապահովել հիշատակման առանձնահատուկ մթնոլորտ:

Ֆրանսիայի հայ կազմակերպությունների կոորդինացնող խորհրդի Մարսել-Պրովանս բաժանմունքը (ՖՀԿԿԽ) եւ Ֆրանսիայի Հայ դատի հանձնախմբի Մարսելի գրասենյակը (ՖՀԴՀ), թեեւ անմիաբան, բայց մեծ արդյունավետությամբ յուրաքանչյուրն իր հերթին կազմակերպել էր բազմաթիվ միջոցառումներ (ապրիլի 13, 14, 16, 20, 21, 22, 23 եւ 24): Այսպես, շատ յուրօրինակ էր ՖՀԴՀ կազմակերպած երեկոն, ուր ֆրանսիացի պատգամավորները եւ հասարակական գործիչները վերակերպվել էին ասույթախոսների՝ յուրաքանչյուրը մի դերով, մի բանաստեղծությամբ կամ գեղարվեստական մեկ ուրիշ արտահայտությամբ խոնարհվեց զոհերի հիշատակին:

ՄԱՐԻՍԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ
Մարսել

Արտերկիր

«Հայկական հարցը սեւ բիծ է մեր ենթագիտակցության մեջ»

90-ամյակի արձագանքները միջազգային մամուլում

Վերնագրի նախադասությունը հնչել է Անկարայի համալսարանի քաղաքահասարակագետ Դողու Էրգիլի խոսքերում, որը նա արտասանել է անգլիական հեղինակավոր **«Գարդիան»** թերթի թղթակցի հետ զրուցելիս: Նա ավելացրել է. «Սա թունոտ հարց է, որը խաթարելու է հասարակական կարծիքը Թուրքիայում եւ Եվրոպայի մասը դառնալու մարդկանց ոգեւորությունը»:

«Գարդիանն» ապրիլի 23-ի համարում երկու հոդված է նվիրել Հայոց ցեղասպանությանը: «Հայերը Բուշին են նայում, 1915 թ. «ցեղասպանության» հարցում Թուրքիայի վրա ճնշում բանեցնելու գործում» վերնագրված հոդվածում Հելենա Սմիթը գրում է, որ միջազգային ճնշումը Թուրքիայի վրա ավելանում է 90-ամյակի նախօրյակին: Մինչ հայերն ամբողջ աշխարհում պատրաստվում են վաղը նշել սպանությունների տարելիցը, Անկարան ստիպված է դեմ առ դեմ կանգնել կոտորածները խոստովանելու աճող ճնշումներին: Այդ ճնշումները ստվեր են գցում ԵՄ-ին անդամակցելու Թուրքիայի ջանքերի վրա: Հետզհետե մեծանում է եվրոպացի այն քաղաքագետների թիվը, որոնք պահանջում են Թուրքիայից ընդունել, որ երկրի հայ քրիստոնյա համայնքի մեծամասնությունը կոտորվել է:

«Մոռացված Հոլոքոսթը» առաջնորդողում թերթը գրում է, որ ամեն օր առիթ չի տրվում խորհրդածելու հեռավոր անցյալում կատարված իրադարձությունների նշանակության մասին, այնպես որ վաղը մեկնարկող 90-րդ տարելիցը... չպետք է աննկատ անցնի: Մեկ պարբերությունում խտացնելով հիշատակությունները Թուրքիայի ամենաճանաչված վիպասան Օրհան Փամուկի (որին վերջերս վատաբանում են իր երկրում Հայոց ցեղասպանությունն ընդունելու համար), Եվրոպայում ամենամեծ հայկական համայնքն ունեցող Ֆրանսիայի (որը պատրաստվում է հիշատակել կատարվածը), Հենրի Մորգենթաուի (որը «սառնարյուն» եւ «հաշվարկված» որակումներ է տվել կոտորածներին), ամերիկյան կառավարության (որը խոսում է ընդամենը «ողբերգության» մասին, որպեսզի չվիրավորի իր դաշնակցին), հայերի (ի Հայաստան եւ սփյուռս աշխարհի, որոնք կատարվածը «մոռացված Հոլոքոսթ» են անվանում), Հիտլերի (որի խոսքերը հայերի մասին հայտնի են), ուսումնասիրող հանձնախումբ կազմելու Թուրքիայի առաջարկի եւ հայերի պատասխանի (որ պատմական փաստերը շատ հստակ են) մասին, խմբագրականը եզրակացնում է. «Ողջունելի կլիներ, եթե թուրքերն այժմ պատրաստ լինեին առավել բաց մտայնությամբ նայելու իրենց անցյալին»:

Նույն օրը «Այրիշ թայմս» թերթում Նիկոլաս Բիրչը նշում է, որ «վերապրողները 90 տարի շարունակ տարել են այդ բեռը», եւ Թուրքիայում «խելամիտ քննարկումների պահանջը աճում է»: Հեղինակը գրում է, որ ապրիլ ամիսը թուրքերի համար միշտ էլ անհանգիստ ժամանակաշրջան է», եւ կառավարության անդամները ընչակտուր սպասում են, թե ինչ բառ է արտասանելու Ամերիկայի նախագահը: Ցեղասպանություն բառը չօգտագործելու դեպքում նրանք շունչ են քաշում, որ «մի տարի եւս անցավ»: Ապա հոդվածագիրն անդրադառնում է Ֆեթհիյե Չեթինի գրքին, որտեղ նա գրում է իր տատիկի մասին:

«Չեթինի պատմությունը ցույց է տալիս, որ պաշտոնական պնդումները «պարարտ հող չեն գտնում» սովորական թուրքերի շրջանում: Չեթինը միայն ուսանողական տարիներին է պարզում, որ Սեհեր անունով իր ծանաչած տատիկի անունը իրականում Հրանուշ է, որ նա հայ է եւ ջարդերի ժամանակ եկեղեցում է թաքնվել, ապա այլ կանանց եւ երեխաների հետ ճանապարհ ընկել դեպի Սիրիայի անապատները, որտեղ նրան առեւանգել են եւ հանձնել մի ոստիկանի: Վերջինս նրան պահել եւ մեծացրել է որպես իր հարազատ երեխայի: Անցյալ նոյեմբերին հրատարակված այս գիրքն արդեն 5-րդ անգամ է վերահրատարակվել: Չեթինն ինքը կորցրել է հեռախոսազանգերի եւ նամակների թիվն այն մարդկանցից, որոնք ունենալով նման պատմություններ, աջակցում են նրան:

«Մարդիկ իրականում չեն ընդունում պաշտոնական մեկնաբանությունները», ասել է նա, վստահեցնելով, որ «բացախոսությունների մթնոլորտը» հստակորեն երեւում է երկրում: «Հինգ տարի առաջ տաբուն համընդհանուր էր, եւ կասկած չունեմ, որ այդ ժամանակ իմ գիրքը չէր ընդունվի հրատարակության», հավաստել է նա: «Դպրոցում դասավանդված պատմության համաձայն, Անատոլիայում միայն թուրքեր են ապրել: Սա խորապես «անառողջ» մտածողություն է», ավելացրել է Ստամբուլի պատկերասրահի աշխատակից Օսման Քոքերը:

«Մոլեգնած փոքրիկի ճնշումների պես թուրքական վարչակարգի դիրքը խախտվում է», եզրակացնում է նա: Հոդվածն ավարտվում է նրանով, որ Ֆրանսիան եւ Գերմանիան Թուրքիայից պահանջում են ճանաչել ցեղասպանությունը, եթե ցանկանում է անդամակցել Եվրամիությանը:

Կուբանի հասարակական կազմակերպությունները պահանջում են Նովոռոսիյսկի մարտյան դեպքերի անկախ հետաքննություն

Կուբանի մի շարք հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչները նամակով դիմել են ՌԴ գլխավոր դատախազ Վլադիմիր Ուստինովին, խնդրելով անկախ քննչական խումբ կազմել Նովոռոսիյսկում մարտի 3-րդ տասնօրյակում տեղի ունեցած հակահայկական հարձակումների գործը հետաքննելու համար: Նաեւ ուշադրություն է հրավիրվում Կրասնոդարի երկրամասում ազգային փոքրամասնությունների ճնշման եւ մարդու իրավունքների ոտնահարման փաստերի վրա:

Ռուսաստանի հայերի «Երկրամաս» թերթը նշում է, որ դիմումի մեջ շարադրվում է դեպքերի ընթացքը, ըստ որի մարտի 21-ի ուշ երեկոյան մի խումբ հարբած կազակներ ատաման Վ. Պետրուշայի գլխավորությամբ հարձակվել են Ցեմդոլինա ավանի «Սմակ» սրճարանում ծննդյան օր նշող հայ եւ հույն երիտասարդների վրա եւ ծեծուջարդ սարքել: Նովոռոսիյսկի դատախազությունը քրեական գործ է կազմել հարձակումից առաջ կամ հետո Պետրուշայի ստացած մարմնական վնասվածքների վերաբերյալ: Իրավապահները կազակներին չեն սաստել հակահայկական կարգախոսներ տարածելու համար: Մարտի 22-ին Կուբանի տարբեր վայրերից Նովոռոսիյսկ են եկել մոտ 200 կազակներ, որոնք փորձել են Ցեմդոլինայում եւ Նովոռոսիյսկում իրականացնել հայերի եւ հույների էթնիկական զտումներ, պահանջել են քաղաքից ու երկրամասից արտաքսել իրենց անհաճո անձանց: Ժամանակին **«Ազգը»** անդրադարձել է Նովոռոսիյսկի դեպքերին:

Մարտի 22-ին ատամանների խորհուրդը թռուցիկներով պահանջել է «կանգնեցնել հայ-կովկասյան սանձարձակությունը» եւ արտաքսել հայ ընտանիքներին:

Կուբանի հասարակական կազմակերպություններն իրենց դիմումի մեջ անօրինական են համարում Վ. Պետրուշայի ու մյուսների չարամիտ խուլիգանական գործողությունների գործը եւ նրա մարմնական ծանր վնասվածքներ ստանալու գործը միեւնույն վարույթում միավորելը, որն էլ աչառու եւ միակողմանի քննության պատճառ է դարձել:

Դրա հետեւանքով մարտի 29-30-ը կազակները Նովոռոսիյսկում տարածել են նոր թռուցիկներ, ազգային թշնամանք բորբոքելով քաղաքի հայ եւ կովկասցի բնակիչների դեմ: Զրպարտչական հերյուրանքներ են հասցեագրվել քաղաքային դումայի պատգամավոր, հայկական «Լույս» մշակութային-լուսավորչական ընկերության նախագահ Վ. Մխիթարյանին:

Նկատի ունենալով այս ամենը, ինչպես նաեւ վերջին տարիներին ազգային փոքրամասնությունների հալածանքների եւ ազգամիջյան թշնամանքի բորբոքման կազմակերպիչների անպատիժ մնալը, դիմումի հեղինակները Վ. Ուստինովին խնդրում են Կրասնոդարի երկրամասի դատախազության եւ միլիցիայի աշխատակիցներին չընդգրկել անկախ քննչական խմբի կազմում եւ անհետաձգելի միջոցառումներ իրականացնել ազգամիջյան թշնամանք հրահրողների դեմ:

Ցեղասպանության զոհերի հիշատակի միջոցառումներ նաեւ Կուբանում

Հայոց ցեղասպանության 90-րդ տարելիցի միջոցառումները Կրասնոդարի երկրամասում սկսվել են ապրիլի 23-ին «Մեծ եղեռն. 20-րդ դարի ողբերգության հումանիտար իմաստավորումը» գիտագործնական կոնֆերանսով: Ռուսաստանի հայերի «Երկրամաս» թերթը տեղեկացնում է, որ Կուբանի պետհամալսարանում անցկացված միջոցառումը կազմակերպել էին պատմագիտության թեկնածու, դասախոս, կրասնոդարցի հայ հոգեւորական Դանիել Կուկույանը եւ պատմագիտության թեկնածու, հայտնի հայագետ Իգոր Կուզնեցովը:

Գիտաժողովին մասնակցել են ազգային եւ կրոնական տարբեր համայնքների ներկայացուցիչներ, գիտնականներ, ուսանողներ: Վերջում ընդունված հայտարարությունը Թուրքիայի իշխանություններին կոչ է անում ճանաչել Հայոց ցեղասպանությունը, որն «անհրաժեշտ պայման է եվրոպական ժողովուրդների ընտանիքին միանալու համար»:

Ապրիլի 24-ին Կրասնոդարի հայկական եկեղեցում տեղի է ունեցել Ցեղասպանության զոհերի հիշատակման ժամերգություն, որի ավարտից հետո եկեղեցու բակում անցկացվել է սգո հանրահավաք: Նույն օրվա երեկոյան երկաթուղայինների մշակույթի պալատում կայացել է զոհերի «Հիշատակի երեկո»:

Հիշատակման արարողություններ եւ սգո միջոցառումներ են անցկացվել Կրասնոդարի երկրամասի նաեւ այլ շրջաններում, իսկ Նոր Լույս եւ Վոլկոնկա գյուղերում (Մեծ Սոչիի շրջան) բացվել են Ցեղասպանության զոհերի հուշարձաններ:

Ի դեպ, Երեւանում Ցեղասպանության զոհերի հուշահամալիր է այցելել Կուբանի Կորենեւսկի շրջանի կազակների պատվիրակությունը՝ ատաման Միխայիլ Տիմչենկոյի գլխավորությամբ:

ՀԱԿԻՐՃ

Բելառուսում ուզում են ճշմարտությունն իմանալ Չեռնոբիլի մասին

Բելառուսի ընդդիմությունը երկրի իշխանություններից պահանջում է հրապարակել ողջ ճշմարտությունը 1986 թ. ապրիլի 26-ին Չեռնոբիլի ատոմակայանում տեղի ունեցած վթարի հետեւանքների վերաբերյալ: Երեկ Մինսկում ընդդիմության ակտիվիստները եւ աղետյալ շրջանների բնակիչները երթ են կազմակերպել դեպի նախագահական պալատ: Նախագահ Լուկաշենկոն երեկ մեկնեց Բելառուսի հարավային շրջաններ, որոնք 19 տարի առաջ առավել շատ էին տուժել Չեռնոբիլի ԱԷԿ-ի վթարից եւ ռադիոակտիվ ճառագայթումից:

Չեռնոբիլն Ուկրաինայի հյուսիսում է, բայց ռադիոակտիվ տեղումներն ամենամեծ վնասը պատճառել են Բելառուսի հարավային շրջաններին: Բելառուսի հողահանդակների 1/5-ը վարակված է, հազարավոր մարդիկ ստիպված լքել են իրենց տները: Իշխանություններն այսօր փորձում են վերաշխուժացնել այդ շրջանների տնտեսական կյանքը, ներդրումներ են կատարում գյուղատնտեսության մեջ:

BBC-ի տվյալների համաձայն, Բելառուսի աղետյալ շրջաններում ներկայումս 1,5 մլն մարդ է ապրում: Երկրի գիտնականները եւ ընդդիմության ակտիվիստները մտահոգ են աղետյալ գոտու բնակչության կենսապայմաններից: Այնտեղ երեխաների հիվանդությունների բարձր մակարդակը գնահատվում է որպես վտանգի գոյության եւ հարատեւման ապացույց:

Նախագահ Լուկաշենկոն հակառակն է պնդում եւ ջանում է նսեմացնել վտանգի չափը: Այդ պատճառով երեկ Մինսկում ընդդիմության ցույցի մասնակիցները նախագահի վարչակազմին հանձնել են հատուկ հանրագիր, որով իշխանություններին կոչ են անում ազնվություն դրսեւորել եւ ժողովրդին ասել ողջ ճշմարտությունը Չեռնոբիլի աղետի հետեւանքների վերաբերյալ:

Կարմիր հրապարակի մուտքը սահմանափակված է

Մեծ հաղթանակի 60-ամյակի տոնակատարության միջոցառումների նախապատրաստական աշխատանքների շրջանակներում երեկվանից սահմանափակված է քաղաքացիների մուտքը Մոսկվայի Կարմիր հրապարակ եւ Լենինի դամբարան: Այդ մասին ռուսաստանյան ԶԼՄ-ների ներկայացուցիչներին հայտարարել է ՌԴ պաշտպանության դաշնային ծառայության մամուլի եւ հասարակայնության հետ կապերի կենտրոնի պետ Սերգեյ Դեւյատովը:

Նրա խոսքերով, սահմանափակումները մտցվել են ՌԴ քաղաքացիների եւ հյուրերի անվտանգության ապահովման նպատակով եւ գործելու են մինչեւ մայիսի կեսերը: Ներկայումս Կարմիր հրապարակում տեղադրվում են հանդիսությունների հեռարձակման ինժեներային բարդ կառուցվածքներ ու սարքավորումներ: Երեկ Լենինի դամբարանի մոտ արդեն տեղադրվել է ամբիոն վետերանների եւ մյուս պատվավոր հյուրերի համար: Պետհանրախանութի մոտ սկսվել է 112 մետրանոց բեմի կառուցումը, որի վրա տեղի կունենա հանդիսությունների գլխավոր թատերականացված ներկայացումը: Արդեն ավարտված են Կարմիր հրապարակի սալարկի նորոգման աշխատանքները:

ԿՀՎ. «Իրաքում զանգվածային բնաջնջման զենք չկա եւ չի եղել»

Կենտրոնական հետախուզական վարչությունը (ԿՀՎ) երկուշաբթի օրը վերջնական զեկուցագիր է հրապարակել Իրաքում զանգվածային բնաջնջման զենքի որոնումների վերաբերյալ: Անցյալում ամերիկյան հատուկ ծառայությունները հայտարարել էին, թե Սադդամ Հուսեյնի վարչակազմն իբր նման զենքի մշակման գաղտնի աշխատանքներ է իրականացնում: Այդ տվյալն օգտագործվել էր 2003 թ. գարնանն Իրաքի դեմ պատերազմի սանձազերծումն արդարացնելու համար:

NBC հեռուստաընկերությունը հաղորդում է, որ ԿՀՎ 92 էջանոց վերջնական զեկուցագիրն ստորագրել է Իրաքում զանգվածային բնաջնջման զենքի որոնումներով զբաղված հանձնաժողովի ղեկավար, ԿՀՎ աշխատակից Չառլզ Դյուլֆերը:

Փաստաթղթում նշվում է, որ Իրաքում 18 ամիս տեւած մանրակրկիտ որոնումներից եւ անցյալում զենքի արտադրությանը որեւէ ձեւով առնչված բանտարկյալների հարցաքննություններից հետո զանգվածային բնաջնջման զենքի հիմքեր չեն հայտնաբերվել:

Դյուլֆերը հայտարարել է, թե հիշյալ բանտարկյալներին այսուհետեւ արգելափակված պահելն անիմաստ է, եւ ամերիկյան հրամանատարությանը հորդորել է ազատ արձակել նրանց: Սակայն նա իր ելույթում չի մանրամասնել, թե քանի հոգի են այդ բանտարկյալները:

Ամերիկյան իշխանությունների բարձրաստիճան ներկայացուցիչներից մեկն այս կապակցությամբ լրագրողներին ասել է, որ հիշյալ բանտարկյալների ճակատագիրը տնօրինելու է Իրաքի նոր կառավարությունը:

Ինչ վերաբերում է զանգվածային բնաջնջման զենքի մշակման հետ կապված նյութերի դուրսբերման հնարավորությանը, Դյուլֆերը քիչ հավանական է համարում, որ դրանք տեղափոխված լինեն Իրաքի դաշնակից Սիրիայի տարածք:

Ջորջ Բուշի ժողովրդականությունն իջել է 47 տոկոսի

ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշի ժողովրդականության մակարդակն իջել է 47 տոկոսի, որն ամենացածր ցուցանիշն է անցյալ տարվա օգոստոսից ի վեր:

Բացի դրանից, ներկայումս ամերիկացիների մեծ մասը կասկածներ է արտահայտում Իրաքի պատերազմի սանձազերծման հիմնավորվածության առնչությամբ: ABC հեռուստաընկերության եւ «Վաշինգտոն փոստ» թերթի անցկացրած հետազոտության արդյունքները ցույց են տալիս, որ ամերիկացիների 54 տոկոսն արդարացված չի համարում Իրաքի դեմ պատերազմի ծավալումը:

Հարցման մասնակիցների 60 տոկոսը կարծում է, որ Իրաքում մեկ տարի հետո էլ չի կազմավորվի կայուն եւ ժողովրդավարական կառավարություն: Ի դեպ, հունվարի վերջին Իրաքում անցկացված օրենսդրական ընտրություններից անցել է գրեթե 3 ամիս, բայց ժամանակավոր կառավարության ստեղծումն անընդհատ ձգձգվում է ներքին երկպառակությունների պատճառով:

Իրաքում Բուշի վարած քաղաքականությունը դատապարտում է ամերիկացիների 56 տոկոսը: Չնայած դրան, շատերը հավանություն են տալիս աշխարհում ահաբեկչության դեմ ԱՄՆ-ի ծավալած պայքարին:

Ինչ վերաբերում է Ջորջ Բուշի տնտեսական քաղաքականությանը, ԱՄՆ բնակչության միայն 40 տոկոսն է դրական գնահատում:

Պ. Ք.

Մշակույթ

Սփյուռքահայ նկարիչների նոր նվիրատվությունները

Հայոց ցեղասպանության 90-րդ տարելիցին նվիրված բազմաթիվ ցուցահանդեսներ կազմակերպվեցին Երեւանում՝ ազգային պատկերասրահ, նկարիչների միություն եւ այլ ցուցասրահներում: Արվեստաբան Շահեն Խաչատրյանից տեղեկացանք, որ նկարիչների միությունում կազմակերպված հանրապետական ցուցահանդեսին, որտեղ ներկայացված էին նաեւ սփյուռքահայ արվեստագետներ, նրանց նկարներից երկուսը նվիրաբերվել է Երեւանի ցեղասպանության թանգարանին: Առաջինը պատկանում է ֆրանսահայ հայտնի նկարիչ, եղեռնը վերապրած Զարեհ Մութաֆյանի վրձնին: Նկարիչը բնիկ սամսունցի է եւ տեսել ու ապրել է ցեղասպան ոճրագործության ողջ սարսափը, նա իր ընտանիքից միակ փրկվածն է: Մութաֆյանն ընկել է Կորֆուի (Հունաստան) որբանոցը, գեղարվեստական կրթությունն ստացել է Իտալիայում, ստեղծագործել Ֆրանսիայում: Բացի նկարչությունից, նա արվեստաբանական հետաքրքրական աշխատությունների հեղինակ է: Նկարչի որդին՝ հայտնի մաթեմատիկոս եւ պատմաբան, Հայաստանի ԳԱԱ արտասահմանյան անդամ Արմեն (Կլոդ) Մութաֆյանը, որ հրավիրված էր միջազգային գիտաժողովին, իր հոր «Ցեղասպանությունից փրկվածները» նկարը նվիրեց ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտին: Օրեր առաջ Արմեն Մութաֆյանը Երեւանի Մատենադարանին նվիրեց այժմ հանգուցյալ, փարիզահայ կոլեկցիոներ Սարգիս Պողոսյանի հավաքածուից 9-10-րդ դդ. Հովհաննու ավետարանի մի ձեռագիր պատառիկ՝ երկաթագիր էջը: Կլոդ Մութաֆյանը հեղինակն է «Կիլիկիա» երկհատոր աշխատության, որ արժանացավ ֆրանսիական երկրորդ հրատարակության, իսկ վերջերս տպագրվեց Հայաստանում՝ հայերեն: Կլոդ Մութաֆյանը երկրաշարժի օրերին կազմակերպեց մարդասիրական օգնություն, տուժածներին բերելով իր նպաստը:

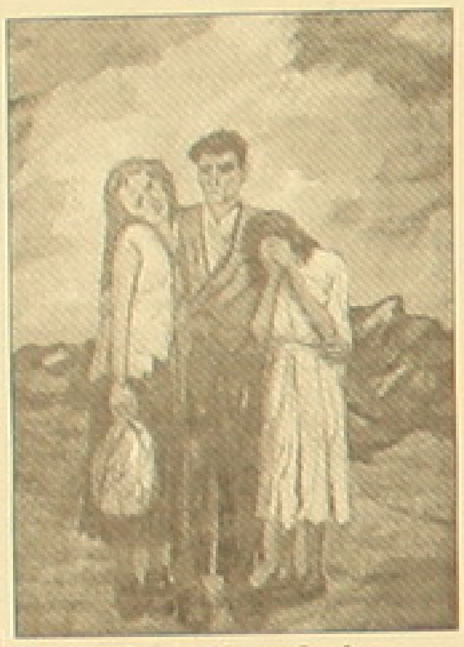

Զարեհ Մութաֆյան. «Ցեղասպանությունից փրկվածները»

Ասիլվա. «Աքսոր»

Երկրորդ նվիրատվությունը կատարեց ֆրանսահայ նկարչուհի Ասիլվան: Նախքան Ճապոնիա իր անհատական ցուցահանդեսին մասնակցելը մի քանի օրով այցելեց Երեւան եւ իր «Աքսոր» կտավը նվիրեց Ցեղասպանության թանգարանին. «Ես ալ այդ հողերուն վրա ծնած ու իր կարգին Եղեռնին տուժը վճարած ընտանիքի մը անդամը, բուռն փափաքը ունեցա համեստ վրձինովս հավերժացնելու անթառամ հիշատակը բոլոր այն հայրենակիցներուս, որոնք ինկան Եղեռնի ճամփաներուն վրայ հուսահատության ու տառապանքի մեջ՝ տալով իրենց վերջին շունչը: Եվ որոնց անշիրիմ մարմինները հանձնվեցան գետերուն, անապատի գիշատիչ թռչուններու մագիլներուն կամ շուներու ճիրաններուն, ու անմեղ հոգիներն՝ արդարահատույց պատմության»:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

«Թուրքական հասարակությունը կորցրել էր իր հիշողությունը»

«Եթե ես չգայի Գերմանիա, ամենայն հավանականությամբ, չէի դառնա գրող եւ չէի գրի գիրք, որի ավարտը տեղի է ունենում այստեղ՝ Երեւանում, 1915 թվականին թուրքերի իրագործած եղեռնի զոհերի հիշատակի հուշարձանի մոտ: Եվ համարձակություն եւ ուժ չէի գտնի իմ մեջ, այսօր այստեղ Արարատի դիմաց կանգնելու եւ խոսելու:

1991 թ., երբ ես Գերմանիա եկա, այն երկրում, որը ես լքել էի, կային բռնության, խոշտանգման եւ մարդու իրավունքների ոտնահարման ավելի շատ երեւույթներ, քան այսօր: Այն ժամանակ թուրքական պետության եւ քրդերի միջեւ քաղաքացիական պատերազմ էր տեղի ունենում: Իսկ Հայոց եղեռնի մասին չկար մի գիրք, որ սուտ չպատմեր: Ես գիտեի, որ թուրքական հասարակությունը, որի ներկայացուցիչը նաեւ ես էի, կորցրել էր իր հիշողությունը»:

Սրանք թուրք գրող Դողան Աքհանլըի խոսքերն են, որ իր գործունեությամբ եւ գրականությամբ փորձում է ինչ-որ ձեւով վերագտնել իր ժողովրդի պատմական՝ հատկապես մի հատվածի նկատմամբ «կորցրած» հիշողությունը:

Դողան Աքհանլըն այժմ գերմանական Քյոլն քաղաքի բնակիչ է, աշխատում է «Քյոլնի կոչն ընդդեմ ռասայական խտրականության» ընկերությունում: Երբ 1980 թ. Թուրքիայում ռազմական հեղաշրջում տեղի ունեցավ, Աքհանլըն Ստամբուլի բանտ նետվեց իբրեւ քաղբանտարկյալ՝ կրելով կտտանքներ ու ստորացնող խոշտանգումներ: 1991-ին նա տարագրվեց Գերմանիա՝ քաղաքական հայացքների համար: 1998-99 թթ. Ստամբուլի «Բելգե» հրատարակչությունը լույս ընծայեց նրա «Անհետացած ծովեր» եռագրությունը: Առաջին երկու գրքերը Թուրքիայի վերջին երեսուն տարիների եւ կորսյալ սերնդի մասին պատմություն է, իսկ երրորդը՝ «Ահեղ դատաստանի դատավորներ» խորագրով, անդրադառնում է սուլթան Աբդուլհամիդի օրոք քրիստոնեական փոքրամասնությունների վիճակին եւ այս համատեքստում 1915-ի հայերի նկատմամբ իրագործված ցեղասպանության թեմային: Գործողությունները ծավալվում են տղամարդու հագուստով՝ հղի մի կնոջ՝ Սենեմ Հաթունի անձի շուրջ, որն իրականում թուրքական կոտորածներից մազապուրծ քրիստոնյա է, եւ գոյատեւման համար որդուն իսլամական ոգով է դաստիարակում: Վերջինս հանդիպում է եղեռնից մազապուրծ եւս մեկ քրիստոնյայի՝ Անահիտին: Գործողությունները հասնում են մինչեւ Երեւան՝ Ծիծեռնակաբերդ:

Երեկ գրողների միությունում թուրք գրողի հետ կազմակերպված հանդիպմանը ներկայացվեցին նրա քաղաքական հայացքներն ու դիրքորոշումները՝ հատկապես Հայոց ցեղասպանության հարցի առնչությամբ: Հանդիպումը կայացավ հարց ու պատասխանի ձեւով: Գրիգոր Ջանիկյանի այն հարցին, թե իր նախնիներն Արեւմտյան Հայաստանից են եւ ինքը նախնյաց երկրի կարոտ ունի. արդյոք գերմանաբնակ թուրք գրողը չի՞ ուզում իր ծննդավայր վերադառնալ, Դողան Աքհանլըն պատասխանեց, որ այս հարցերով իր առաջին հոդվածը տպագրվել է «Գրական թերթում»՝ անհամեմատելի գտնելով այս երկու երեւույթները՝ հայոց արմատախիլ լինելն իրենց բնօրրանից եւ իրենը՝ քաղաքական հայացքների համար: Քուրդ գրող Կարլեն Չաչանեն ողջունելով հյուրի՝ Հայոց ցեղասպանությունն ընդունելու փաստը՝ ընդգծեց, որ որեւէ այլ ժողովուրդ քրդերի հանդեպ չի ունեցել այնպիսի վերաբերմունք, ինչպես հայերը, իսկ այսօրվա Թուրքիայում քրդահալած քաղաքականություն է տարվում: Թուրք մտավորականը խոստովանեց, որ մինչ գրող լինելը ինքը նախ եւ առաջ մարդու իրավունքների պաշտպան է եւ գտնում է, որ թուրք մտավորականությունն ամբողջովին ամոթանքի մեջ է: Իր կարծիքով, կարեւորը թուրք երիտասարդների գիտակցության մեջ, ովքեր այսօր ապրում են ցեղասպանություն իրագործած Գերմանիայում, Հայոց ցեղասպանության իրողությունն ընդունել տալն է:

Այս առումով Սարգիս Հացպանյանը մի հետաքրքրական երեւույթի մասին պատմեց: Քյոլնից Բեռլին ճանապարհվելիս Գերմանիայում ապրող թուրքերի եւ Թուրքիայից եկածների միջեւ, երբ անցնում են այն փողոցով, որտեղ Սողոմոն Թեհլերյանն սպանել էր Թալեաթին, վեճ է սկսվում: Վերջիններս չէին ընդունում 15-ի իրողությունները: Սակայն Թուրքիա վերադառնալով, նրանցից մեկը ստորագրահավաք է կազմակերպում ցեղասպանությունը ընդունելու, իսկ մյուսը՝ դոկտորականի թեման փոխում է Հայոց եղեռնի թեմայով: Ինքն իբրեւ Գերմանիայի քաղաքացի ամոթ է զգում, որ այդ երկիրը դեռ չի ընդունել դա: Նրա տեղեկությամբ, գերմանական արխիվներն ազատ են՝ տրամադրվելու յուրաքանչյուր ուսումնասիրողի, որեւէ տաբու չկա: Ինչ վերաբերում է թուրքական արխիվներին, այնտեղ կատարյալ քաոս է եւ որեւէ փաստաթուղթ հնարավոր չէ, որ մեղմացուցիչ հանգամանք ունենա:

«Իմ արածը հերոսություն չէ, ես ընդամենը ճշմարտությունն եմ արձանագրում, այն՝ ինչ պիտի անեինք ավելի լայնածավալ եւ ավելի շուտ: Իմ գործը չէ, Թուրքիան կընդունի, թե՞ ոչ, իմ խնդիրը թուրք երիտասարդ սերնդի մեջ աշխատանք տանելն է: Թուրք հասարակության երիտասարդ խավը հայերի համար անելիք ունի»:

Մ. Բ.

Շամիրամ Սեւակ. «Հօրս դասերն ինձ համար դեռ աւարտուած չեն»

Հանդիպում «Սփիւռք» գիտաուսումնական կենտրոնում

Ապրիլի 22-ին Խ. Աբովեանի ան. մանկավարժական պետական համալսարանի բանասէր ուսանողութեանը հաճելի անակնկալ էր սպասում:

«Սփիւռք» գիտաուսումնական կենտրոնի տնօրէն, պրոֆեսոր Սուրէն Դանիէլեանը, դիմելով ուսանողներին, ասաց, որ արեւմտահայ դասական բանաստեղծութեան հետ կապի ուղիղ թելը չի փրթում նաեւ նման երջանիկ պատեհ առիթներով, որը մեզ հասանելի է դարձնում 1915-ի խորհուրդը: Այսօր մեզ հիւր է այն անձնաւորութիւնը, որի ճակատագրի համար կեանքի վերջին տարին եւ նոյնիսկ նահատակութեան պահին անհանգստանում էր Ռուբէն Սեւակը:

Հօր նման դժուարին եղաւ դստեր՝ Շամիրամ Սեւակի կեանքը. գերմանուհի մայրը՝ Եանին, ամուսնու մահից յետոյ որդիների հետ հանգրուանեց Ֆրանսիայի հարաւում. աղջիկը ուշ ամուսնացաւ եւ այդպէս էլ զաւակ չունեցաւ: Սակայն որքան տարիքն առաջացաւ, այնքան լցուեց հօր կարօտով, նրա էութեամբ ու գրական վաստակի հանդէպ ներքին թրթիռով:

Հակառակ առաջացած տարիքին, տկն. Շամիրամ Սեւակն այդ օրը ուսանողների հետ աշխոյժ երկխօսութեան բռնուեց: Հենց նրանց մէջ էլ գտնուեց նաեւ թարգմանչուհի, ինչն աւելի անկաշկանդ ու տրամադրուած դարձրեց հանդիպումը:

Ուսանողներն իրենց ստիպում էին կարծես հաւատալ, որ բեմում իննսուներկուամեայ մի կինը ժամանակներն ու Ռ. Սեւակին իրենց կապող օղին է, այնքան անբռնազբօս եւ անսեթեւեթ էր շնորհալի տիկնոջ պահուածքը: Եւ կարծես բանաստեղծական չորրորդ լսարանի ուսանողուհի Վիկտորիա Ռուբինեանի ողջոյնին ի պատասխան՝ բանաստեղծի դուստրն առանց նախաբանի ասաց.

«Ինձ յաճախ են հարցնում՝ ո՞րն է քո չծերանալու գաղտնիքը, Շամիրամ: Պատասխանս միանշանակ է՝ հայրս, նրա սիրային երգը: Այլապէս սարսափելի է մտածել, որ ես նրանից մեծ եմ երեք անգամ եւ մի քիչ էլ աւելի: Ո՛չ, ո՛չ, նա իմ հայրն է, եւ իր դասերն՝ ինձ ուղղուած, դեռ չեն աւարտուել»:

Տիկին Շամիրամի հետ կենտրոն էր եկել նաեւ արդէն տասը տարի շարունակ Երեւանի Ռուբէն Սեւակի անունը կրող դպրոցի տնօրէն Ջուլիա Ղազարեանը, որը դպրոցը դարձրել է մշակութային ինքնատիպ օջախ: Ամէն փետրուարի, երբ նշւում է բանաստեղծի ծննդեան օրը, տնօրէնն ու հեռաւոր Նիսից բանաստեղծի եղբօրորդին՝ Յովհաննէս Չիլինկիրեանը, հասցնում են մրցանակներ շնորհել գիտնականներին, Ռ. Սեւակի յիշատակը վառ պահողներին, դպրոցի աշակերտութեանն ու ուսուցչութեանը:

Կենտրոնի տնօրէնը դահլիճի եւ տկն. Շամիրամի համար հաճելի անակնկալ էր պատրաստել. դստեր խօսքից անմիջապէս առաջ Հալէպում նոր պատրաստուած խտասալիկից հնչեցին հօր բանաստեղծութիւնները շնորհալի ասմունքող Սալբի Ղարակէօզեանի կատարմամբ, որը յայտնութիւն էր դստեր համար: «Ես կարծում էի, - անկեղծացաւ նա, - միայն Անահիտ Թօփչեանն է նման վարպետութեամբ կարդում հօրս քերթուածները»:

«Սփիւռք» գիտաուսումնական կենտրոնից այդ օրը տիկին Շամիրամ Սեւակը հեռացաւ ծաղիկների գեղեցիկ փնջով, փայտէ դրուագուած ինքնատիպ խաչքարով, յուզուած եւ, որ կարեւորն է՝ բարձր տպաւորութեամբ, որ «տրուբադուր» Ռուբէն Սեւակ հայրը մնայուն արժէք է երիտասարդութեան համար, եւ ապրող Հայաստանի շուրթերին է նրա կենսախինդ ստեղծագործութիւնը:

Իսկ ուսանողներին թւում էր, թէ դահլիճում թեւածում է բանաստեղծի ոգին: Նրանք, ի հարկէ, չէին սխալւում:

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԵՂԻԱՅԵԱՆ

Հուշարձանների պահպանությունը՝ ուշադրության կենտրոնում

Երեկ ՀՀ ԳԱ ակադեմիայում իր աշխատանքները սկսեց «Հուշարձանների հիմնավոր պահպանությունը» թեմայով գիտաժողովը: Ինչպես տեղեկացրեց Իտալիայի հայկական մշակույթի ուսումնասիրման եւ վավերագրման կենտրոնի ճարտարապետության բաժնի մասնագետ Գայանե Կազնացին, անցած մեկ տարում երկու տասնյակ մասնագետների հետ լուրջ ուսումնասիրություններ են կատարվել ու կազմվել է մեկ փաստաթուղթ: Փաստաթղթում ներկայացված են Հայաստանի՝ որպես զբոսաշրջության վայրի նկատմամբ արտասահմանցի զբոսաշրջիկների հետաքրքրության որակական հետազոտության արդյունքները: Հետազոտության նպատակն էր վեր հանել ՀՀ-ում զբոսաշրջության այն առանձնահատկություններն ու ծառայությունները, որոնց բարելավումով հնարավոր կլինի զբոսաշրջությունը երկրի մշակութային վայրերում դարձնել առավել հրապուրիչ: Հետազոտությունն իրականացրել է CSDCA-ն՝ Համաշխարհային բանկի ֆինանսավորմամբ եւ Իտալիայի մշակույթի եւ կայուն զարգացման հիմնադրամի հովանավորությամբ, պարզելու, թե որքանով են հայերն իրենց երկրում կարեւորում մշակութային ժառանգության վայրերի պահպանումը (կոնսերվացումը): Իտալիայի կառավարությունը հովանավորելով CSDCA-ի եւ «Քարեդարան» ՀԿ-ի աշխատանքը, օգնել է կազմել ՀՀ-ի հուշարձանների հաշվառման ցուցակը:

Մ. Մ

Եզրափակիչի առաջին մասնակիցը «Կիլիկիան» է

Երեկ կայացած ՀՀ գավաթի կիսաեզրափակիչ պատասխան հանդիպումներն ի հայս բերեցին եզրափակիչի միայն մեկ մասնակցին: Բանն այն է, որ հորդառատ անձրեւի հետեւանքով Ոսկեհատում «Միկայի» եւ «Էսթեղյալ-Կոտայքի» մրցավեճը մնաց անավարտ: Թիմերը միայն մեկ խաղակես անցկացրին: «Միկայի» խաղը սահուն էր 2-1 հաշվով: Առաջին իսկ րոպեին Արցում Ադամյանն առաջ մղեց «Միկային», իսկ 25-րդ րոպեին Արսեն Մելոյանը կրկնապատկեց հաշիվը: Սակայն մինչեւ ընդմիջում Կարեն Բարսեղյանը 11 մ հարվածով կրճատեց հաշվի տարբերությունը: Հիշեցնենք, որ առաջին խաղում 2-1 հաշվով հաղթել էր «Էսթեղյալ-Կոտայքը»:

Իսկ եզրափակիչի առաջին մասնակիցը դարձավ «Կիլիկիան»: Առաջին խաղում «Կիլիկիան» մրցակցի դաշտում 3-2 հաշվով հաղթել էր «Բանանցին»: Պատասխան խաղում «Բանանցի» խնդիրը չափազանց դժվարին էր: Եզրափակիչ մտնելու համար թիմին անհրաժեշտ էր հաղթանակ 2 գնդակի տարբերությամբ: «Բանանցը» ողջ հանդիպումն անցկացրեց գրոհների նշանաբանով, սակայն ցանկալի արդյունքի հասնել չկարողացավ: Ճիշտ է, արդեն 11-րդ րոպեին Վահե Թադեւոսյանը բացեց հաշիվը, սակայն ընդմիջումից քիչ հետո կտրուկ հակագրոհներից մեկի ժամանակ Սերգեյ Էրզրումյանը հավասարեցրեց հաշիվը: Հավասարակշռությունը պահպանվեց ընդամենը 3 րոպե, որից հետո Ռոմեո Ջենեբյանը կրկին առաջ մղեց «Բանանցին»: Սակայն ավելին անել «Բանանցին» չհաջողվեց, թեեւ եղան դարպասը գրավելու հարմար առիթներ: Մասնավորապես Արարատ Առաքելյանի գլխի հարվածից հետո գնդակը դիպավ դարպասի ձողին:

Թեեւ «Բանանցը» հաղթեց 2-1 հաշվով, սակայն 2 խաղերի ընդհանուր արդյունքով ի հաշիվ մրցակցի դաշտում խփած 3 գոլի, եզրափակիչ մտավ «Կիլիկիան», որն առաջին անգամ իրավունք ստացավ վիճարկելու գավաթը: Իսկ «Միկայի» եւ «Էսթեղյալ-Կոտայքի» դեռ հարկ կլինի որոշելու հաղթողին:

Լղուցյանի արդյունքը լավագույնն է թիմում

Սոչիում անցկացվող շախմատի Ռուսաստանի թիմային առաջնությունում բավական թեժ մրցապայքար է ծավալվել խաղարկվող մրցանակների համար: Տղամարդկանց պրեմիեր-լիգայում գրեթե յուրաքանչյուր տուրից հետո փոխվում է առաջատարը: 7-րդ տուրից հետո էլ մրցաշարային աղյուսակը 11 միավորով գլխավորեց ՏՊՍ-ը, որը 3,5-2,5 հաշվով պարտության մատնեց «Թերմոստեպսին»: Եկատերինբուրգի «Մաքս Վենը» 3,5-2,5 հաշվով հաղթեց Սամարայի «Յունիլայնին»: «Մաքս Վենի» հաղթանակն ապահովեցին առաջին երկու խաղասեղանների վրա հանդես եկող Գրիշչուկն ու Դրեեւը, որոնք պարտության մատնեցին համապատասխանաբար Սոոկինին ու Սադվակասովին: 3-րդ խաղասեղանի վրա Վլադիմիր Հակոբյանը կրկին ոչ-ոքի ավարտեց պարտիան, այս անգամ Յուրի Յակովլիչի հետ: Առայժմ Հակոբյանը մրցաշարում խաղաղասիրաբար է տրամադրված: Անցկացրած բոլոր վեց պարտիաներն էլ նա ավարտել է ոչ-ոքի: Իսկ ահա Վահանյանը մրցաշարում իր երկրորդ պարտությունը կրեց՝ զիջելով Ալեքսանդր Կոլժինին:

«Տոմսկ-400»-ի կազմում իր հերթական մրցախաղը ոչ-ոքի ավարտեց Լեւոն Արոնյանը: Նրա մրցակիցը Ալեքսանդր Ռայեցկին էր: Դա ՕԷԿ-ի հետ մրցախաղում «Տոմսկ-400»-ի կորցրած միակ կես միավորն էր: Մյուս 5 պարտիաներում Արոնյանի թիմակիցները հաղթեցին: «Տոմսկ-400»-ը 7 տուրից հետո «Լադյայի», «Լադյայի» եւ Մոսկվայի շախմատի ֆեդերացիայի թիմի հետ վաստակել է 10 միավոր: Սակայն բոլոր պարտիաներում վաստակած միավորների ընդհանուր քանակով (26) Տոմսկի թիմը զբաղեցնում է 2-րդ տեղը: «Մաքս Վենը» վաստակել է 9 միավոր:

Բարձրագույն խմբում «Յուժնի Ուրալի» կազմում Սմբատ Լղուցյանն առաջին խաղասեղանի վրա հաղթեց Չիգորինի անվան թիմի շախմատիստ Սերգեյ Կլիմովին: Սմբատը բավական հաջող է հանդես գալիս այս մրցաշարում: Անցկացրած 6 պարտիաներից չորսում նա հաղթել է, երկուսն ավարտել ոչ-ոքի:

Կանանց մրցաշարում էլ հաջող մրցելույթներն է շարունակում Լիլիթ Մկրտչյանը: Հերթական տուրում «Յուժնի Ուրալը» 3,5-0,5 հաշվով պարտության մատնեց «Տրանսկոնտեյներին»: Լիլիթը ոչ-ոքի խաղաց Օլգա Դոլգովայի հետ: 7 տուրից հետո կանանց մրցաշարի առաջատարը Կազանի «Լադյան» է (10 միավոր): «Յուժնի Ուրալը» վաստակել է 9 միավոր, սակայն մեկ հանդիպում պակաս է անցկացրել:

Պատանիները պատրաստվում են ընտրական մրցաշարին

Ֆուտբոլի Հայաստանի մինչեւ 19 տարեկանների պատանեկան հավաքականը Երեւանում հնգօրյա ուսումնամարզական հավաք անցկացրեց: Պատանի ֆուտբոլիստները գլխավոր մարզիչ Սամվել Պետրոսյանի ղեկավարությամբ նախապատրաստվում են մայիսի 23-27-ը Հունգարիայում կայանալիք ֆուտբոլի Եվրոպայի պատանեկան առաջնության ընտրական մրցաշարին: Մարզումներին զուգահեռ պատանեկան հավաքականը «Հանրապետական» մարզադաշտում ընկերական հանդիպում անցկացրեց բարձրագույն խմբի «Դինամո-Զենիթ» թիմի հետ: Խաղն անցավ փորձառու դինամոյականների առավելությամբ, որոնք չորս անպատասխան գնդակ խփեցին մրցակցի դարպասը:

ARMENTEL
ԱՐՄԵՆԻԱ ՏԵԼԵՖՈՆ ԿՈՄՊԱՆԻ
ARMENIA TELEPHONE COMPANY

ԹԱՓՈՒՐ ԱՇԽԱՏԱՏԵՂԻ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Արմենտելը» Հայաստանում գործող հեռահաղորդակցության պաշտոնական օպերատորն է, որն ունի ավելի քան 800.000 բաժանորդ եւ գործունեություն է ծավալում հանրապետության ինչպես շարժական, այնպես էլ ֆիքսված հեռախոսային ցանցերի բնագավառում: «Արմենտելը» տարեկան միլիոնավոր դոլարների ներդրումներ է կատարում հանրապետության ֆիքսված հեռախոսակապի ենթակառուցվածքների թվայնացման եւ շարժական կապի ծառայությունների ընդլայնման եւ նոր տեխնոլոգիաների ներմուծման ուղղությամբ: Ներկայումս «Արմենտելը» գտնվում է մատուցվող ծառայությունների ընդլայնման փուլում եւ իրականացնում է իր աշխատուժի եւ գործընթացների հիմնական վերակազմավորում՝ առաջարկելով նոր հետաքրքիր աշխատանք դինամիկ եւ եռանդուն անձանց, ովքեր փնտրում են հետաքրքիր եւ խոստումնալից աշխատանքային միջավայր:

Պաշտոնի անվանումը՝ **մենեջեր** ցանցի զարգացման վարչություն
Զեկուցում է՝ շարժական կապի զարգացման գլխավոր տնօրենին

Համառոտ նկարագիրը՝
- Շարժական ցանցի (ռադիո, տրանսմիսիոն եւ հիմնական ցանցի) ընդհանուր պլանավորման գործունեության ղեկավարում
- Շարժական ցանցի շահագործման որակի օպտիմալացում եւ ապահովում
- Տեխնիկական հաշվետվությունների եւ մատակարարումների մրցույթների վերլուծում եւ գնահատում
- Ղեկավարությանը ներկայացվող հաշվետվության համակարգի սահմանում եւ օգտագործում
- Ցանցի զարգացման տարբեր նախագծերի համար ֆինանսական պլանի ստեղծում եւ վտանգի աստիճանի վերլուծություն
- Վարչության գործունեության կազմակերպման ընթացակարգերի սահմանում
- Աշխատակազմի համալրում եւ անհատական վերապատրաստման նախագծերի կատարելագործում

Պահանջները՝
- բարձրագույն կրթություն (էլեկտրական կամ էլեկտրոնային ճարտարագիտության մասնագիտության կապի տեխնոլոգիաների մասնագիտացումով),
- անգլերեն լեզվի լավ իմացություն.
- ղեկավարման ունակություններ.
- փոխհաղորդակցման եւ թիմային աշխատանքի լավ ունակություններ.
- կադրերի ղեկավարում
- նախորդ աշխատանքային փորձը շարժական կապի սեկտորում կդիտվի որպես առավելություն.

Առանձնությունները՝
- Հայաստանի Հանրապետությունում հեռահաղորդակցության ծառայություններ մատուցող ամենամեծ ձեռնարկության անդամակցություն.
- շարժական կապի ծառայությունների առաջատար տեխնոլոգիայի սեկտորում աշխատանքի հնարավորություն
- տեխնիկական վերապատրաստման տրամադրման միջոցով ճարտարագիտական կարիերայի զարգացման հնարավորություն.
- մրցակցային աշխատավարձ (հիմնվելով աշխատանքի փորձի վրա):

Դիմումը ներկայացնել՝ «Արմենտել» ՀՁ, կադրերի վարչություն, Ահարոնյան 2, Երեւան 375014
Կամ էլեկտրոնային՝ ***www.armentel.com*** հասցեով
Ավարտման ժամկետը՝ ***2005 թ. մայիսի 10-ը***

Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պահուստների վիճակը եւ կազմը

ՀՀ կենտրոնական բանկը, ղեկավարվելով «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 52-րդ հոդվածի դրույթներով, ներկայացնում է

ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պահուստների վիճակի եւ կազմի մասին

2004 թ. (ներառյալ եզրափակիչ շրջանառությունը)

Տարվա սկիզբ			
I. Համախառն արտաքին ակտիվներ		510,154,868.78	ԱՄՆ դոլար
այդ թվում՝			
միջազգային պահուստներ (համախառն արտաքին ակտիվներ ագատ փոխարկելի արժույթով)		510,121,225.00	ԱՄՆ դոլար
որից՝			
բանկային ոսկի	0.00 գրամ	0.00	ԱՄՆ դոլար
ՀՓԻ ԱՄՀ-ում	12,671,791.00 ՀՓԻ	18,762,127.77	ԱՄՆ դոլար
պահուստային դիրք ԱՄՀ-ում	0.00 ՀՓԻ	0.00	ԱՄՆ դոլար
II. Զուտ արտաքին ակտիվներ		272,443,326.79	ԱՄՆ դոլար
որից՝ ագատ փոխարկելի արժույթով		272,440,451.41	ԱՄՆ դոլար
Տարվա վերջ			
I. Համախառն արտաքին ակտիվներ		575,797,724.83	ԱՄՆ դոլար
այդ թվում՝			
միջազգային պահուստներ (համախառն արտաքին ակտիվներ ագատ փոխարկելի արժույթով)		575,715,486.62	ԱՄՆ դոլար
որից՝			
բանկային ոսկի	0.00 գրամ	0.00	ԱՄՆ դոլար
ՀՓԻ ԱՄՀ-ում	7,703,456.00 ՀՓԻ	11,923,691.65	ԱՄՆ դոլար
պահուստային դիրք ԱՄՀ-ում	ՀՓԻ		ԱՄՆ դոլար
II. Զուտ արտաքին ակտիվներ		307,853,770.15	ԱՄՆ դոլար
որից՝ ագատ փոխարկելի արժույթով		307,807,376.88	ԱՄՆ դոլար

ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի նիստում

Կենտրոնական բանկի խորհուրդը ապրիլի 26-ի նիստում որոշեց հաստատել «ՀՀ տարածքում գործող բանկերում եւ վարկային կազմակերպություններում այլ արժեքների ընդունման եւ հանձնման կարգը», «ՀՀ տարածքում գործող բանկերում կանխիկ դրամով գործառնությունները» կանոնակարգ 9-ը՝ նոր խմբագրությամբ, «ՀՀ ԿԲ կողմից ՀՀ դրամանիշերի թողարկման կարգը», «ՀՀ ԿԲ թողարկած արժեթղթերի հաշվապահական հաշվառման կարգը», ինչպես նաեւ «Իրավաբանական անձանց գործունեության ուղղությունները, ոլորտները կամ կառավարման մարմինների որոշումները կանխորոշելու կամ որոշումների կայացման կամ կիրառման վրա էապես ազդելու հնարավորություն ունեցող անձանց նշանակալից մասնակից հանդիսանալու չափանիշները»:

Խորհրդի որոշմամբ փոփոխություններ կատարվեցին «ՀՀ տարածքում գործող վարկային կազմակերպություններում կանխիկ դրամով կատարվող գործառնությունները» կանոնակարգ 21-ում, փոփոխություններ եւ լրացումներ՝ «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից վերստուգվող անձի մոտ ստուգում իրականացնելու ընթացքում վերստուգվող անձի, նրա ղեկավարների կամ այլ աշխատակիցների կողմից ստուգմանը խոչընդոտելու դեպքում վերստուգող խմբի ղեկավարի կողմից կազմվող արձանագրության (ակտի) ձեւը հաստատելու մասին» որոշման մեջ, «Բանկերի հաշվետվությունները, դրանց ներկայացումը եւ հրապարակումը» կանոնակարգ 3-ում:

«Բանկերի գործունեության կարգավորումը, բանկային գործունեության հիմնական տնտեսական նորմատիվները» կանոնակարգ 2-ում կատարվեցին փոփոխություններ եւ լրացումներ: Արտարժութային մեծածավալ ներհոսքի ստերիլիզացման նկատառումներից ելնելով փոփոխվեց ԿԲ-ում տեղաբաշխվող պարտադիր պահուստների հաշվարկը: Մասնավորապես որոշվեց, որ հայկական դրամով ներգրավված միջոցների դիմաց պահուստավորումն իրականացվելու է հայկական դրամով, ԱՄՆ դոլարով ներգրավված միջոցների դիմաց՝ ԱՄՆ դոլարով, եվրոյով ներգրավված միջոցների դիմաց պահուստավորումն իրականացվելու է եվրոյով, իսկ այլ արտարժույթներով ներգրավված միջոցների դիմաց՝ ԱՄՆ դոլարով: Վերոնշյալ նպատակից ելնելով, որոշվեց նաեւ ԿԲ-ում տեղաբաշխվող պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը սահմանել ներգրավված միջոցների 8 տոկոսի չափով: Փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնելու 2005 թվականի մայիսի 27-ին:

Նշենք որ ներկայում, անկախ ներգրավված միջոցների արժույթից, պարտադիր պահուստավորումն իրականացվում է դրամով եւ կազմում ներգրավված միջոցների 6 տոկոսը:

Միեւնույն ժամանակ, հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ հունիսի 28-ից ուժի մեջ է մտնում «Արժութային կարգավորման եւ արժութային վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքը, ըստ որի ՀՀ տարածքում իրավաբանական անձանց կանոնադրական եւ բաժնեհավաք կապիտալում փողային ներդրումներն իրականացվում են ՀՀ դրամով, եւ ցանկացած փողային գնանշումները պետք է իրականացվեն ՀՀ դրամով, կանոնակարգ 2-ում ամրագրվեց, որ ՀՀ տարածքում գործող եւ նոր ստեղծվող բանկերի կանոնադրական կապիտալը կարող է համալրվել բացառապես ՀՀ դրամով:

Մասնավորապես՝ կանոնակարգ 2-ի այն դրույթը, ըստ որի բանկերի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափը 2005 թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ եւ դրանից հետո սահմանվում է 5.000.000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար, փոխարինվել է 2.400.000.000 դրամի պահանջով:

Խորհրդի որոշմամբ «ՀԳՀ-Արենա» ՓԲԸ տրամադրվել է արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններ իրականացնելու լիցենզիա: Ուժը կորցրած են ճանաչվել արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններ իրականացնելու թիվ 147, թիվ 498, թիվ 541 եւ թիվ 537 լիցենզիաները:

ԿԲ խորհուրդը որոշեց հրապարակել ԿԲ 2004 թ. տարեկան վիճակագրական տեղեկագիրը եւ «ՀՀ ԿԲ տեղեկագիր» ամսական պարբերականի 2005 թ. մարտ ամսվա համարը:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

Հասարակայնության ծանուցում

ՀՀ բնապահպանության նախարարության ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալության կողմից ի կատարումն ՀՀ ջրային օրենսգրքի եւ ՀՀ կառավարության 07.03.03 թ. N 217-Ն եւ N 218-Ն որոշումների մշակվում է ՀՀ Լոռու մարզում գործող «Լեռ եւ Ձոր» ՍՊԸ-ին Փամբակ գետից 2.53 խմ/վրկ եւ Լեռնանցուր գետից 2.98 խմ/վրկ ջրօգտագործման թույլտվության նախագիծը:

Բոլոր շահագրգիռ անձինք, ովքեր կցանկանան ծանոթանալ փաստաթղթի նախագծի նախնական տարբերակին, կարող են աշխատանքային օրերին, ժամը 17-18-ը դիմել ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն (հասցեն՝ Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ):

Հասարակայնության կողմից փաստաթղթի նախնական տարբերակի լսումը տեղի կունենա 2005 թ. մայիսի 3-ին, ժամը 16:00-ին, Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ:

ՀՀ ՋՐԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

Հայտարարություն

«Է.Պ.Գ.» Էջմիածնի պահածոների գործարան» ԲԲԸ
ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵԿՇԻՌ
առ 31.12.2004թ.

Ակտիվ	տող	Նախորդ տարվա վերջին	Հաշվետու տարվա ժամանակա-հատվածի վերջին	Պասիվ	տող	Հաշվետու տարվա վերջին	Նախորդ տարվա ժամանակա-հատվածի վերջին
1	2	3	4	1	2	3	4
I. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ				III. Սեփական կապիտալ			
Հիմնական միջոցներ	10	181,143	222640	Կանոնադրական (բաժնեհավաքական) կապիտալի զուտ գումար	240	20390	20390
Անավարտ ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ	20			Էմիսիոն եկամուտ	250	0	0
Ոչ նյութական ակտիվներ	30	28	25	Վերագնահատումից և վերադասակարգումից արդյունքներ	260	332823	332823
Բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ներդրումներ	40	458	308	Կուտակված շահույթ	270	(181213)	(223753)
Այլ ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	50			Պահուստային կապիտալ	280	0	0
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	60			Սեփական կապիտալի այլ տարրեր, այդ թվում	290	0	0
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ, այդ թվում	70		45115		291	0	0
- ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված հիմնական միջոցներ	71		45115	Ընդամենը սեփական կապիտալ	300	172000	129460
	73			IV. Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
	74			Երկարաժամկետ բանկային վարկեր և փոխառություններ	310	15268	386065
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	80	181629	268068	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	320	0	0
				Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	330	0	0
II. Ընթացիկ ակտիվներ				Ոչ ընթացիկ պահուստներ	340	0	0
Պաշարներ	90	5711	87204	Այլ ոչ ընթացիկ պարտավորություններ, այդ թվում	350	0	0
Աճեցվող և մթերատու կենդանիներ	100		2506	Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	360	15268	386065
Առաջիկա ծախսեր	110	104	113				
Անավարտ արտադրություն	120			V. Ընթացիկ պարտավորություններ			
Արտադրանք	130		142360	Կարճաժամկետ բանկային վարկեր	370	0	0
Ապրանքներ	140			Կարճաժամկետ փոխառություններ	380	0	62052
Տրված ընթացիկ կանխավճարներ	150		324	Կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով	390	18	1813
Դեբիտորական պարտքեր վաճառքների գծով	160		4839	Ստացված ընթացիկ կանխավճարներ	400	0	0
Կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	170	69	15968	Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեին	410	211	199
Այլ դեբիտորական պարտքեր	180	207	0	Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր պարտադիր սոցիալական ապահովագրության գծով	420	66	0
Ընթացիկ ֆինանսական ներդրումներ	190			Կրեդիտորական պարտքեր աշխատավարձի և աշխատակիցների այլ կարճաժամկետ հատուցումների գծով	430	187	201
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	200	30	57834	Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր մասնակիցներին (հիմնադիրներին)	440	0	0
Այլ ընթացիկ ակտիվներ, այդ թվում	210		552	Այլ կրեդիտորական պարտքեր	450	0	0
- Հաշվանցման ենթակա ԱԱՀ	211		31	Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	460	0	0
Այլ դեբիտորական պարտքեր	212		300	Ընթացիկ պահուստներ	470	0	0
Կարճաժամկետ դեբ. պարտքեր պարտ. սոց. ապ. գծով			221	Այլ ընթացիկ պարտավորություններ, այդ թվում	480	0	0
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	220	6121	311702	Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	490	482	64265
ՀԱՇՎԵԿՇԻՌ	230	187750	579790	ՀԱՇՎԵԿՇԻՌ	500	187750	579790

Տնօրեն — Շահեն Սարգսյան
Գլխավոր հաշվապահ — Հասմիկ Պողոսյան

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
2004թ.

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ տարի	Հաշվետու տարի
1	2	3	4
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	10	0	8346
Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշ. խաս ւանքների, ծառայությունների ինքնարժեք	20	0	(6474)
Համախառն շահույթ (վնաս)	30	0	1872
Իրացման ծախսեր	40		(199)
Վարչական ծախսեր	50	(30921)	(35353)
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից շահույթ (վնաս)	60	(30921)	(33680)
Գործառնական այլ եկամուտներ, այդ թվում	70	495	378
Գործառնական այլ ծախսեր, այդ թվում	80	(1036)	(6623)
Տույժերից	81	(88)*	0
Հիմն. միջ. լուծարումից	82	(948)	0
Գործառնական շահույթ (վնաս)	90	(314620)	(39925)
Այլ ոչ գործառնական շահույթ (վնաս), այդ թվում	130	756	(26150)
Ոչ ընթ. ակտիվների վաճառքից	131	756	1599
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունից	132		(4174)
Սովորական գործունեությունից շահույթ (վնաս)	140	(30706)	(42540)
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	160	(30706)	(42540)
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	180	(30706)	(42540)

* Սույն հոդվածների լրացումը պարտադիր է այն բաժնետիրական ընկերությունների կողմից, որոնց սովորական բաժնետոմսերը կամ դրանցից փոխարկվող սովորական բաժնետոմսերը հրապարակայնորեն վաճառվում են, կամ որոնք գտնվում են արժեթղթերի շուկա (կանոնակարգված) մուտքագրելու սովորական բաժնետոմսեր կամ դրանցից փոխարկվող սովորական բաժնետոմսեր թողարկելու գործընթացում։ Սույն հոդվածների գումարը ցույց է տրվում դրամներով (ոչ թե հազար դրամներով)։

Տնօրեն — Շահեն Սարգսյան
Գլխավոր հաշվապահ — Հասմիկ Պողոսյան

ԱՈՒԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
«Է.Պ.Գ.» Էջմիածնի պահածոների գործարան» ԲԲԸ

Մենք ստուգել ենք «Է.Պ.Գ.» Էջմիածնի պահածոների գործարան» ԲԲԸ 2004թ. տարեկան հաշվապահական հաշվեկշիռը, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը, դրամական հոսքերի մասին և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների հաշվետվությունները։

Ֆինանսական հաշվետվությունները արժանահավատ են և ճշգրիտ են Ընկերության ֆինանսական վիճակի՝ առ 01.01.2005թ., ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական արդյունքների և դրամական հոսքերի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունների իրական պատկերը։

«ՌԱԳ աուդիտ» ՍՊԸ տնօրեն Վ. Կիվիրյան
12.04.2005թ.

Ձև N 1

Հաշվապահական հաշվեկշիռ առ 01.01.05 թ.

Կազմակերպության		ծածկագիր
անվանումը «Փաթեթավ և Փայլ» ՍՊԸ		37475896
Ծառայողի գործունեության խմբավորում հիմնական երկրի ոլորտներ		
Պետական ռեգիստրում գրանցման համար		99.110.01221
Հարկ վճարողի հաշվառման համար		04714045
Չափի միավոր		հազ. դրամ
Գտնվելու վայր Արմավիրի մարզ	հասցե	776763
Ծառայողի գործունեության		
իրականացման վայր գ. Մեծամոր	հասցե	776763

Ակտիվ	տող	Նախորդ տարվա վերջին	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջին
I. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	010	1486	1486
Ոչ նյութական ակտիվներ	030	16029	15625
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	080	17515	17111
II. Ընթացիկ ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	200	2730	283
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	220	2730	283
Հաշվեկշիռ	230	20245	17394
Պասիվ	**տող**	**Նախորդ տարվա վերջին**	**Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջին**
III. Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական (բաժնեհավաքական) կապիտալի զուտ գումար	240	50	50
Կուտակված շահույթ	270	(-12174)	(-7010)
Ընդամենը սեփական կապիտալ	300	(-12124)	(-6960)
IV. Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Երկարաժամկետ բանկային վարկեր և փոխառություններ	310	26809	13731
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	360	26809	13731
V. Ընթացիկ պարտավորություններ			
Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեին	410	5020	9821
Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր պարտադիր սոցիալական ապահովագրության գծով	420	96	53
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատավարձի և աշխատակիցների այլ կարճաժամկետ հատուցումների գծով	430	268	749
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	450	176	
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	490	5560	10623
Հաշվեկշիռ	500	20245	17394

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն առ 2004 թ.

Ձև N 2

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ տարի (միջանկյալ ժամանակաշրջան աճողական)	Հաշվետու տարի (միջանկյալ ժամանակաշրջան աճողական)
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	010	61521	126038
Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք	020	(70621)	(129093)
Համախառն շահույթ (վնաս)	030	(-9000)	(-3055)
Վարչական ծախսեր	050	(3174)	(3955)
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից շահույթ (վնաս)	060	(-12174)	(-7010)
Գործառնական շահույթ (վնաս)	090	(-12174)	(-7010)
Սովորական գործունեությունից շահույթ (վնաս)	140	(-12174)	(-7010)
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	160	(-12174)	(-7010)
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	180	(-12174)	(-7010)

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն առ 2004 թ.

Ձև N 3

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը / Ցուցանիշներ	տող	Կանոնադրական (բաժնեհավաքական) կապիտալ: Կանոնադրական կապիտալ	Զուտ գումարը	Կուտակված շահույթ (վնաս)	Ընդամենը
Մնացորդ	051	50	50		50
Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) զուտ շահույթ (վնաս)	060			(-12174)	(-12174)
Մնացորդը առ 31.12.2003 թ.	100	50	50	(-12174)	(-12124)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2003 թ.	010	50	50	(-12174)	(-12124)
Վերահաշվարկված մնացորդը	030	50	50	(-12174)	(-12124)
Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) զուտ շահույթ (վնաս)	060			(-7010)	(-7010)
Այլ տարրեր, այդ թվում	090			12174	12174
Մնացորդը առ	100	50	50	(-7010)	(-6960)

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն առ 2004 թ.

Ձև N 4

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ ժամանակաշրջան: Գումար	Այդ թվում դրամարկղ դրամով	Գումար բանկային հաշիվներ դրամով	Հաշվետու ժամանակաշրջան: Այդ թվում դրամարկղ	բանկային հաշիվներ դրամով	դրամով
Դրամական միջոցների սկզբնական մնացորդը	010	1		1	2730	2729	1
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ներհոսք							
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից	020				119028	119028	
Գործառնական այլ գործունեությունից, այդ թվում	030	34127	34127		37000	37000	
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից ներհոսք	040	34127	34127		156028	156028	
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ելք							
Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման գծով	060	1532	1532		1995	1995	
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	070	1153	1153		2782	2782	
Վճարումներ բյուջե	080	27710	27710		152526	152526	
Վճարումներ սոցիալական ապահովագրության հիմնադրամ	090	417	417		1172	1172	
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից ելք	110	31398	31398		158475	158475	
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսք	120	2729	2729		(-2447)	(2447)	
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների ներհոսք							
Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների վաճառքից	130	27394	27394				
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից ներհոսք	1270	27394	27394		37000	37000	
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների ելք							
Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերման գծով	180	2090	2090		37000	37000	
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից ելք	210	27394	27394		37000	37000	
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների ելք							
Ընդամենը դրամական միջոցների զուտ հոսք	320	2729	2729		(-2447)	(-2447)	
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	350	2730	2729	1	283	282	1

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2004 թ.

Ձև N 5

5.3.2. Հաշվապահական հաշվեկշռին կից ծանոթագրություններ

Հիմնական միջոցներ

Աղյուսակ 2

Դասի անվանումը	տող	Նախորդ տարվա վերջի մնացորդը	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Այլ հիմնական միջոցներ			
- հաշվեկշռային արժեք	090	1486	1486
- արժեք	091	2546	2546
- կուտակված մաշվածություն	092	1060	1060
Ընդամենը շահագործման մեջ չգտնվող մաշվող հիմնական միջոցներ			
- հաշվեկշռային արժեք	100	1486	1486
- արժեք	101	2546	2546
- կուտակված մաշվածություն	102	1060	1060
Ընդամենը հիմնական միջոցներ			
- հաշվեկշռային արժեք	160	1486	1486
- արժեք	161	2546	2546
- կուտակված մաշվածություն	162	1060	1060

Ոչ նյութական ակտիվներ

Աղյուսակ 7

Դասի անվանումը	տող	Նախորդ տարվա վերջի մնացորդը	Ավելացում ընդամենը	Նվազեցում այդ թվում ներառված-թյունից	Հաշվետու ընդամենը	այդ թվում դուրս-գրումից	տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Արտոնագրեր և լիցենզիաներ (ֆրանչայզներ)							
- հաշվեկշռային արժեք	040	16029	37500	37500	37904	37904	15625
- արժեք	041	34500	37500	37500			75000
- կուտակված ամորտիզացիա	042	21471			37904	37904	59375
Ընդամենը							
- հաշվեկշռային արժեք	100	16029	37500	37500	37904	37904	15625
- արժեք	101	37500	37500	37500			75000
- կուտակված ամորտիզացիա	102	27471			37904	37904	59375

Անավարտ ոչ նյութական ակտիվներ

Աղյուսակ 10

Ցուցանիշը	տող	Նախորդ տարվա վերջի մնացորդը	Ավելացում	Նվազեցում	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Ոչ նյութական ակտիվների վրա կապիտալացված					
Ծախսեր ծախսումներ	020	16029	37500	37904	15625
Ընդամենը	030	16029	37500	37904	15625

Երկարաժամկետ բանկային վարկեր և փոխառություններ

Աղյուսակ 12

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ տարվա վերջի մնացորդը	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Երկարաժամկետ փոխառություններ			
- զուտ գումար	020	26809	13731
- համախառն գումար	021	26809	13731
Ընդամենը			
- հաշվեկշռային արժեք	040	26809	13731
- համախառն գումար	041	26809	13731

Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեին

Աղյուսակ 14

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ տարվա վերջի մնացորդը	Հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) վերջի մնացորդը
Հավելյալ արժեքի հարկ (ԱԱՀ)	080	5020	9821
Ընդամենը	140	5020	9821

Հաշվեկշռի հոդվածների ծանոթագրություններ (փոխհատուցման) ժամկետների դասակարգմամբ

Աղյուսակ 16

	տող	Կարճաժամկետ գումարներ	Երկարաժամկետ գումարներ
Ակտիվ			
I. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	010		1486
Ոչ նյութական ակտիվներ	020		15625
Ընդամենը ոչ նյութական ակտիվներ	050		17111
Դրամական միջոցներ	111	283	
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	120	283	
Ընդամենը ակտիվներ	130	283	17111
Պասիվ			
III. Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական (բաժնեհավաքական) կապիտալի զուտ գումար	140		50
Սեփական կապիտալի այլ տարրեր, այդ թվում՝ վնաս	150		(-7010)
Ընդամենը սեփական կապիտալ	160		(-6960)
IV. Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Այլ ոչ ընթացիկ պարտավորություններ, այդ թվում (ծանոթ.)	180		13731
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	190		13731
V. Ընթացիկ պարտավորություններ			
Ընթացիկ պարտավորություններ, այդ թվում հավելյալ արժեքի	200		
հարկ	201	9821	
աշխատավարձ	202	53	
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	210	749	
Ընդամենը պասիվներ	220	10623	
		10623	6771

5.3.4. Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությանը կից ծանոթագրություններ
Ֆինանսական արդյունքների հաշվետվության ծախսերի ըստ բնույթի դասակարգմամբ

Աղյուսակ 18

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ տարի (միջանկյալ ժամանակաշրջան աճողական)	Հաշվետու տարի (միջանկյալ ժամանակաշրջան աճողական)
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	010	61521	126038
Այլ կապիտալացված ծախսումներ	040	73695	133048
Գործառնական շահույթ (վնաս)	090	(-12174)	(-7010)
Սովորական գործունեությունից շահույթ	110	(-12174)	(-7010)
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	130	(-12174)	(-7010)
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	150	(-12174)	(-7010)

"Տնօրեն"
Գլխավոր հաշվապահ — Ա. Ներսիսյան, Կ. Գասպարյան

«Աստղ Աուդիտ» ՍՊԸ տնօրեն՝ Կ. Ղուկասյան

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

«Գինդ» տպագրատուն, Երևան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ՝ 65, դասիչ՝ 69150 Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 26. 04. 2005 Գինը՝ 100 դրամ